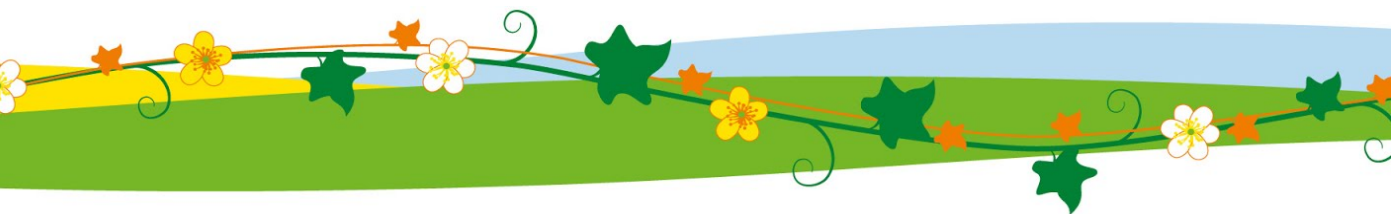

Salems
kommun

Årsredovisning

2021

Innehåll

Målredovisning	3
Nämndsredovisning	11
Kommunstyrelsen	11
Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen	12
Barn- och utbildningsnämnden	12
Socialnämnden	14
Kultur- och fritidsnämnden	15
Förvaltningsberättelsen	17
Översikt över verksamhetens utveckling	17
Den kommunala organisationen	18
Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning	19
Omvärldsanalys	21
Finansiella risker	23
Pensionsförpliktelser och förvaltning av pensionsmedel	24
Händelser av väsentlig betydelse	25
God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning	27
Utvärdering av god ekonomisk hushållning	27
Utvärdering av resultat och ekonomisk ställning	28
Balanskravsresultat	32
Väsentliga personalförhållanden	33
Förväntad utveckling	35
Ekonomiska sammanställningar	37
Resultaträkning	37
Balansräkning	38
Kassaflödesanalys	39
Noter	40
Driftredovisning	54
Investeringsredovisning	59
Bilagor	64
Ekonomiska sammanställningar för VA-verksamhet	64
Exploateringsredovisning	69

Målredovisning

Kommunen hålls ihop genom en sammanhängande styrning där alla arbetar åt samma håll i alla processer genom mål- och resultatstyrning. Styrningen utgår från en övergripande vision som sedan är uppdelad i fem perspektiv; **Medborgare, Miljö, Utveckling och lärande, Medarbetare** samt **Ekonomi** som utmynnar i nio övergripande mål.

Målen redovisas genom en sammanställning av underliggande indikatorer, där redovisningen sker i form av en målvisare. Indikatorerna har viktats i förhållande till varandra och kan ge olika effekt på det slutliga resultatet av målet. Om mer än 70% av indikatorerna är uppfyllda bedöms målet vara uppfyllt.

För verksamhetsåret 2021 har samtliga övergripande mål uppfyllts, vilket är en förbättring mot föregående år då måluppfyllelsen låg på 7 av 9 mål.

Enligt kommunens policy för god ekonomisk hushållning är de övergripande målen 6 - 9 verksamhetsmål för god ekonomisk hushållning. Samtliga mål för god ekonomisk hushållning har uppfyllts och den sammanvägda bedömningen är att kommunen har en god ekonomisk hushållning för helåret 2021.

Vision

Salem är den nära kommunen. Här är det bra att växa upp och bo under hela livet. Det är nära till naturen, nära till goda kommunikationer, nära dialog mellan boende och alla som arbetar för dem. Vi tar tillvara den lilla kommunens fördelar, skapar god miljö och trygghet med kvalitet och stabil ekonomi. Våra främsta kännetecken är skolor med bra resultat och trivsel, aktiva småföretag, ett berikande föreningsliv och en välfärd där ingen lämnas utanför. Tillgänglighet, engagemang, nytänkande och samarbete är värdeord för kommunen.

Medborgare

1. Kommunens övergripande mål - Tillgänglighet

Salems kommun ska tillvarata den lilla kommunens fördelar för att med närhet, tillgänglighet och effektivitet skapa förtroende.

Indikator/Indikatorer	Indikatormålvärde	Utfall	Vikt	Värdering
Ekonomi - Effektivitet	100 %	105 %	25%	●
Tillgänglighet - Svar på frågan	60 %	69.7 %	25%	●
Tillgänglighet/kommunikation - E-post (procent)	90 %	96 %	25%	●
Tillgänglighet/kommunikation - Telefon (procent)	90 %	92 %	25%	●

Måluppföljning

Målet är uppfyllt med ett än bättre resultat jämfört med föregående år. Kommunen arbetar aktivt med att hålla en god servicenivå till medborgare och andra andra personer som kontaktar kommunen. Detta är ett resultat som förbättrats över tid och ett resultat som står sig bra även i jämförelse med andra kommuner.

Kommunen har en positiv trend gällande kostnadseffektivitet från föregående år, med en ökning från 102,1% till 105,0%. Ökningen beror på minskade kostnader i jämförelse mot referenskostnaderna för främst äldreomsorg, grundskola och förskola.

Kommunen har ett förbättrat resultat gällande både tillgänglighet via telefon och e-post med resultat som når upp till målsättningen för både e-post och telefoni.

Resultatet för medborgarnas uppfattning om att de får svar på sina frågor från kommunen har resulterat i ett bra resultat.

2. Kommunens övergripande mål - Trygghet

Salem ska vara en av Sveriges tryggaste kommuner med en välfärdsservice över genomsnittet i Stockholms län.

Indikator/Indikatorer	Indikatormålvärde	Utfall	Vikt	Värdering
Trygghet - Barn- och utbildningsnämndens mål	2	2	20%	●
Trygghet - Kultur- och fritidsnämndens mål	2	2	20%	●
Trygghet - Ohälsotal Försäkringskassan (dagar)	15.3	14.9	20%	●
Trygghet - Socialnämndens mål - individen i fokus	2	2	20%	●
Trygghet - Trygg kommun (ranking i Sverige)	15	69	20%	●

Måluppföljning

Målet är uppfyllt. Målet följs delvis upp med hjälp av ett framräknat index där 2 = målvärdet uppfyllt (grönt), 1= målvärdet nära uppfyllt (gult) och 0 = målvärdet ej uppfyllt (rött).

Målet är uppfyllt.

Barn- och utbildningsverksamheten fortsätter uppvisa en god upplevelse av trygghet bland elever och föräldrar och resultatet har ökat inom samtliga verksamheter. Faktorer som lyfts fram som avgörande för tryggheten inom förskolorna är bland annat kompetent personal och låg personalomsättning. Ett antal insatser har under året genomförts för att höja upplevelsen av trygghet.

Upplevelse av trygghet bland eleverna i grundskolan har höjts från föregående år. Förvaltning lyfter bland annat fram hållbara vuxenrelationer, bra rastverksamhet, samarbete över klasser samt fadderverksamhet som viktiga inslag för att bibehålla det goda resultatet. Även upplevelsen av trygghet i kommunens fritidshem ligger fortsatt högt. Åtgärder för att förbättra upplevelsen av

trygghet på gymnasiet har varit dels att tillskapa mer elevstöd, delvis bemannat aktivitetsutrymme och att installera kameror.

Kultur- och fritidsnämndens trygghetsresultat har ökat mot föregående år. Fritidsfältverksamhetens antal kontakter med unga har ökat jämfört med föregående år trots att det även under året varit många inställda evenemang till följd av coronapandemin. Det har resulterat i färre möten med ungdomar ute på fältet, men de har arbetat mer inom skolans verksamhet i årskurserna 6-9. Fritidsfältarna har där arbetat mot mobbing, skolk och med värdegrund samt varit ett kompletterande vuxenstöd i skolan.

Under året har kommunen haft en ökad bevakning främst under lovveckor då många aktiviteter och besöksmål hållits stängda till följd av pandemin. Detta tillsammans med en väl fungerande nattvandrarverksamhet bedöms ha varit en bidragande orsak till mindre skadegörelse i form av klotter och glaskross. Och därmed ha bidragit till en tryggare utomhus miljö i kommunen.

3. Kommunens övergripande mål - Infrastruktur

Salems infrastruktur ska skötas och underhållas så att dess nytta och funktion bibehålls och utvecklas.

Indikator/Indikatorer	Indikatormålvärde	Utfall	Vikt	Värdering
Infrastruktur - Tekniska utskottets mål - Kommunens anläggningskapital	2	2	33%	●
Infrastruktur - Tekniska utskottets mål - Säker trafikmiljö	2	2	33%	●
Infrastruktur - Tekniska utskottets mål - VA-verksamhet	2	2	34%	●

Måluppföljning

Målet följs upp med hjälp av ett framräknat index där 2 = målvärdet uppfyllt (grönt), 1= målvärdet nära uppfyllt (gult) och 0 = målvärdet ej uppfyllt (rött).

Målet är uppfyllt, dels genom att miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen fortsatt arbetat aktivt med inkomna felanmälningar samt haft en hög nivå av underhåll av kommunens fastigheter och vägunderhåll. Därtill visar medborgarundersökningen att medborgarna är nöjda med underhållet av kommunens gator och vägar.

För att nå målet om en fortsatt god infrastruktur mäts även inläckaget av avloppsvatten som under 2021 var ca 9,5% och klarade med god marginal den uppsatta målnivån, därtill var skillnaden mellan köpt och sålt vatten 9,5% vilket även det klarade målvärdet på 15%.

VA-taxan hamnade på placering åtta i jämförelse med Stockholms län, vilket är lägre än genomsnittet i länet.

Miljöperspektiv

4. Kommunens övergripande mål - Boendemiljö

Salems kommun ska erbjuda en av Stockholms läns bästa boendemiljöer.

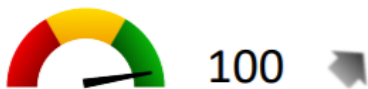
Indikator/Indikatorer	Indikatormålvärde	Utfall	Vikt	Värdering
Bra bo och leva i Salem	60 %	96.8 %	40%	●
Bäst att leva Boende	2	2	20%	●
Rekommendera andra att flytta till Salem	60 %	73.7 %	40%	●

Måluppföljning

Målet är uppnått. Målet mäts delvis med hjälp av medborgarundersökningen och resultatet jämförs med Stockholms län. I årets mätning får Salems kommun ett högt resultat för Salembornas upplevelse att bo och leva i kommunen samt att de i hög utsträckning kan rekommendera andra att flytta hit. Ett resultat som står högre än snittet för övriga kommuner i Stockholms region.

5. Kommunens övergripande mål - Hållbar miljö

Salems kommun ska ta sitt ansvar för utvecklingen mot en allt mer hållbar miljö.

Indikator/Indikatorer	Indikatormålvärde	Utfall	Vikt	Värdering
BoM - Sjöarnas hälsa och övergödning	2	2	33%	●
MSB - Andelen fossilbränslefria personbilar 2021 (procent)	60 %	68 %	34%	●
MSB - Energiförbrukning 2021-	2	2	33%	●

Måluppföljning

Målet är uppfyllt. Det sammanlagda målutfallet har ökat mot föregående år. För att mäta måluppfyllelsen av kommunens arbete för en allt mer hållbar miljö följer kommunen belastning av fosfor i de tätortsnära sjöarna, ökning av andelen fossilbränslefria personbilar och minskning av kommunens energiförbrukning.

Resultaten för årets mätning av fosforvärden i kommunens sjöar har i år uppnått målvärdena. Dånviken har inte en tillräcklig mätserie för att man ska kunna skönja någon trend, dock är snittvärdet lägre än förra året. Flaten är fortfarande hårt belastad. Även om årets resultat är bättre än förra året är det för tidigt att säga om det är en positiv trend. Uttran visar på en positiv trend där snittvärdet för de senaste fem åren stadigt minskar.

Kommunens mål är att byta ut sin personbilsflotta med 15% per år till fossilbränslefria bilar räknat från år 2018, för att under 2024 bli helt fossilbränslefria. I enlighet med plan har kommunen under

2021 bytt ut 68% av kommunens personbilar till fossilbränslefria. I samband med utbytet investerar kommunen även i laddstolpar för kommunens bilar.

Utifrån kommunens nya energimål ska Salems kommun mellan åren 2021-2030 spara 20 procent av energiförbrukningen uttryckt i kwh/m². Energiförbrukningen kommer i början av perioden gå långsammare och allt eftersom olika energisparåtgärder genomförs kommer hastigheten att öka efterhand. Målvärdet för 2021 är 0% för att öka stegvis till 10% 2026 och slutligen ligga på 20 % år 2030. Basåret är beslutat att vara 2021 men kommer att räknas fram utifrån 2019 års värde justerat för genomförda förändringar i fastighetsbeståndet. Det beror på att coronapandemin har en effekt på 2021 som gör att det inte är ett normalår.

Utveckling och lärande

6. Kommunens övergripande mål - Lärande miljö

Salems förskolor och skolor ska erbjuda en lärande miljö som ger barn och elever goda förutsättningar för att förvärva kunskaper och ta ansvar för sin framtida utveckling. Eleverna ska nå en kunskapsnivå som ligger över genomsnittet i Stockholms län.

Indikator/Indikatorer	Indikatormålvärde	Utfall	Vikt	Värdering
Lärande - Barn- och utbildningsnämndens mål - ansvar och inflytande	2	2	50%	●
Lärande - Barn- och utbildningsnämndens mål - kunskapsnivå	2	2	50%	●

Måluppföljning

Målet för lärande miljö är ett verksamhetsmål för god ekonomisk hushållning och målet bedöms vara uppfyllt.

Målet följs upp med hjälp av ett framräknat index där 2 = målvärdet uppfyllt (grönt), 1= målvärdet nära uppfyllt (gult) och 0 = målvärdet ej uppfyllt (rött).

Såväl resultaten för grundskola som för gymnasiet kring elevernas upplevelse av inflytande över sin skolgång har höjts jämfört med föregående år. Inom grundskolan har fokus legat på att utveckla elevutvärderingar ett arbete som kommer att fortsätta framåt. Allra störst förbättring ses inom gymnasiet, där eleverna instämmer i närapå dubbelt så hög utsträckning till påståendet att deras synpunkter tas tillvara på ett bra sätt. Trots det ligger Rönninge gymnasium lägre än genomsnittet i Stockholms län och målvärdet nås inte helt. För att öka elevernas möjlighet till inflytande har gymnasiet infört ett system med klassråd, sektorskonferenser och skolkonferenser. Inför kommande år finns planer på att även skapa ett matråd.

Resultatet för kunskapsmålet har höjts jämfört med föregående år. På grund av coronapandemin var inte de nationella proven obligatoriska i årskurs 3 och resultaten har inte samlats in nationellt. Salems kommun valde trots det att samtliga grundskolor skulle genomföra proven och jämför resultaten med senaste tillgängliga resultat i Stockholms läns kommuner som var 2019. Salems elever nådde det högsta resultat sedan läroplan (Lgr11) infördes och med ett resultat långt högre än snittet för Stockholms län 2019. De framgångsfaktorer som lyfts fram är dels välplanerade lektioner, samverkan

med fritidshem och pedagoger i andra ämnen och möjlighet till mer stöd enskilt och i grupp.

Andelen elever som uppnått godkänt betyg i samtliga ämnen i årskurs 6 har minskat något jämfört med föregående år, med variationer mellan skolorna. En förklaring till ett minskat resultat är att vissa elever haft anpassad studiegång, men omfattande resurser har satts in med goda förhoppningar om att måluppfyllelsen ska öka.

Gymnasiebehörighet årskurs 9 har minskat mot föregående år men ligger ändå på en högre nivå än snittet för övriga kommuner i Stockholms län. Även det genomsnittliga meritvärdet i årskurs 9 har också minskat. Skolorna har under året arbetat med att stärka eleverna i de områden som flest elever saknat betyg, vilket varit matematik inom vissa skolor. Andra insatser som har gjorts är att anpassa och förtydliga uppgifter för att underlätta elevernas arbeten och minska eventuell stress inför bedömningsuppgifter. Att öka tryggheten bland eleverna är även det en faktor som bedöms öka resultaten och skolorna arbetar vidare med insatser kring detta.

Rönninge gymnasium har under de senaste åren haft en lägre genomsnittlig betygspoäng för elever på högskoleförberedande program än genomsnittet i Stockholms län. Resultatet 2021 var betydligt lägre än föregående år medan snittet i Stockholms län ligger stabilt på samma nivå som tidigare. Eleverna som gick ut årskurs 3 2021 har påverkats mycket av restriktionerna till följd av coronapandemin och har haft undervisning på distans av och till under nästan tre terminer, halva deras gymnasietid. För att stötta eleverna vidtog Rönninge gymnasium flera åtgärder såsom sommarskola, extra digitalt stöd och förlängning av flera kurser. De elever med störst stödbehov har även varit välkomna att vara på skolan när resten av eleverna var på distans.

Medarbetare

7. Kommunens övergripande mål - Attraktiv arbetsgivare

Salems kommun ska vara en attraktiv arbetsgivare.

Indikator/Indikatorer	Indikatormålvärde	Utfall	Vikt	Värdering
Personal - Avgångna tillsvidareanställda (procent)	13 %	11.39 %	25%	●
Personal - Tillsvidareanställningar (procent)	88 %	87.9 %	25%	●
Personal - Total rekryteringsförmåga (antal sökande/tjänst)	12	34	25%	●
Personal - Total sjukfrånvaro jämförelse Stockholms län (procent)	8.5 %	6.7 %	25%	●

Måluppföljning

Målet är uppfyllt och en förbättring syns i årets resultat jämfört med föregående år. Det här målet är ett verksamhetsmål för god ekonomisk hushållning.

Andelen heltidsarbetande är relativt oförändrat mellan 2020-2021 bland både kvinnor och män. Deltidsarbete förekommer huvudsakligen inom socialförvaltningen och då företrädesvis inom

äldreomsorgen. Ett pågående heltidsprojekt ("heltid som norm") initierat centralt av parterna SKR och Kommunal, fortsätter med ambitionen att öka antalet heltidsarbetande utifrån normen om heltid. Det är en svår och omständlig process men har ändå visat resultat vilket bl.a. kan ses genom att andelen lönespecifikationer har minskat under året.

Totalt för hela kommunen är personalomsättningen 6,7% för år 2021, som är en fortsatt minskning i jämförelse med 2020 då personalomsättningen låg på 8,3%. Minskningen ses framför allt inom Socialförvaltningen, Barn- och utbildningsförvaltningen samt Kultur och fritidsförvaltningen. En förklaring är att coronapandemin fortsatt givit effekten att många väljer att stanna kvar på sina nuvarande arbeten.

Den totala sjukfrånvaron har minskat för kommunen trots den pågående coronapandemin men som till viss del kan förklaras av en minskning av andra sjukdomar.

Antalet sökanden per tjänst har ökat från 33 personer per tjänst år 2020 till 34 personer per tjänst år 2021.

Ekonomi

8. Kommunens övergripande mål - Konkurrenskraftig skattesats

Salems kommun ska ha en skattesats som är konkurrenskraftig på Södertörn

Indikator/Indikatorer	Indikatormålvärde	Utfall	Vikt	Värdering
Ekonomi - Skattesats	19.86	19.67	100%	●

Måluppföljning

Målet är uppfyllt. Detta är ett finansiellt mål för god ekonomisk hushållning.

Kommunalskatten är oförändrad jämfört med föregående år och är fortfarande lägre än indikatormålvärdet. Detta bedöms ge en konkurrenskraftig skattesats, och skattesatsen är lägre (0,19 kronor) än genomsnittet för Södertörn. Snittet för Södertörn blev 0,05 kronor lägre från år 2020 (19,91 kronor) till 2021 (19,86 kronor). Salems kommuns oförändrad skattesats (19,67 kronor) är fortfarande lägre än Södertörn snittet, och därmed är målet uppnått.

9. Kommunens övergripande mål - Stabil ekonomi

Salems kommun ska ha en stabil ekonomi

Indikator/Indikatorer	Indikatormålvärde	Utfall	Vikt	Värdering
Ekonomi - Långfristiga skulder exkl. VA/invånare	27850	16931	40%	●
Ekonomi - Resultat av skatter/bidrag	1 %	4.8 %	60%	●

Måluppföljning

Målet är uppfyllt. Detta är ett finansiellt mål för god ekonomisk hushållning.

Att ha en stabil ekonomi innebär för Salems kommun att vi har lägre kostnader för långfristiga skulder per invånare än genomsnittet för Stockholms läns kommuner, vilket även säkerställer kommunens soliditet i förhållande till andra kommuner i länet.

Kommunens resultat ska uppgå till minst 1% av skatter och bidrag exklusive VA och jämförelsestörande poster. Detta mål skapar utrymme för nuvarande och framtida investeringar och förstärker det egna kapitalet samt soliditeten.

Långfristiga skulder per invånare (exklusive VA-lån) har ökat något till 17 tusen kronor/invånare jämfört mot årets ingång då det var 15 tusen kronor/invånare, men det ligger fortfarande mycket lägre än snittet för Stockholms län som är 28 tusen kronor/invånare (år 2020). Utfallet för årets investeringar har blivit större än tidigare årens utfall. Snittet för kommunens senaste 5 års nettoinvesteringar (2016-2020) var 109,5 miljoner kronor, men årets nettoutfall är 192,9 miljoner kronor. Detta har inneburit en del finansieringar genom upplåningar från finansiella institutioner. Men tack vare ett gott resultat som skapade mer utrymme avseende kommunens egna finansiering kunde belåningen hållas nere. Kommunens investeringsintensiva period fortsätter till och med år 2023, och därefter beräknas investeringarna ligga på en normal nivå som är 75-85 miljoner kronor per år.

Kommunens resultat slutade på 4,8% av skatter och bidrag exklusive VA och jämförelsestörande poster, vilket betyder att indikatormålvärdet på 1% har uppnåtts. Årets resultat exklusive VA, tomtförsäljningar, nedskrivningar och övriga jämförelsestörande poster var 51,6 miljoner kronor. Jämfört med budget var utfallet 41,3 miljoner kronor bättre. De poster som har bidragit till ett stort positivt resultat är framför allt skatteunderlagsutvecklingen. Slutavräkningen för både innevarande och föregående år har blivit mycket positiva, tack vare den starka återhämtningen inom svensk ekonomi samt befolkningsutvecklingen. Därtill har förvaltningarna till största delen hållit sig inom årets beslutade budget, vilket är en viktig förutsättning för att skapa en långsiktigt hållbar ekonomi.

Nämndsredovisning

Kommunstyrelsen

Ansvarsområde

Kommunstyrelsen leder och samordnar förvaltningen av kommunens angelägenheter och har uppsikt över nämndernas verksamheter. Kommunstyrelsen har ansvar för kommunens utveckling och ekonomiska ställning. I kommunstyrelsens ledningsfunktion ligger att leda och samordna bland annat kommunens ekonomi, personalpolitik, mark- och bostadspolitik, samordning av klimatfrågor, trafikpolitik, informations- och kommunikationsverksamhet, utveckling och användning av informations- och kommunikationsteknologi, lokalförsörjning och kommunens säkerhetsarbete.

Viktiga händelser

Förvaltningen har under 2021 haft ett fortsatt arbete med krisledningsgrupp och krisledningsnämnd kopplat till coronapandemin och därtill arbetat med att anpassa verksamheten och förmedla ut information till organisationen och medborgare om läget.

Under året har ett projekt genomförts för chefsutveckling i ett ledarskapsprogram. Under ledarskapsprogrammet har kommunens alla chefer genomgått en ledarskapsutbildning under ledning av kommunstyrelseförvaltningen och en extern utbildare. Utbildningen har genom praktik och teori gett cheferna modeller och strategier för att på ett långsiktigt och hållbart sätt praktisera ett gott ledarskap i vardagen.

Under hösten anordnades en utbildningsdag om klimat för kommunens politiker och tjänstemän.

Ekonomi

Kommunstyrelsens driftbudget uppgick till 77 miljoner kronor och utfallet för året blev 72 miljoner kronor, vilket motsvarar ett överskott på 5 miljoner kronor (5,8%). Den positiva avvikelsen återfinns inom de medel kommunstyrelsen har till sitt förfogande för händelser som kan uppstå under året. Nettokostnaderna har ökat med 11,2% mot föregående år då utfallet var 64 miljoner kronor.

Framtiden

År 2022 är det val till riksdag, region och kommun och arbetet inför valet inleds under våren 2022.

Ekonomienheten har påbörjat arbetet med införande av ett internhyressystem med hjälp av extern konsult som gjort en första rapport och påbörjat bygget av en ny modell till kommunen. Arbetet har tagit längre tid än planerat och arbetet fortsätter under år 2022. Planeringen är att projektet internhyror ska vara genomfört till budgetåret 2023.

Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen

Ansvarsområde

Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen (MSB) har i uppdrag att arbeta med samhällsbyggnadsprocessens alla delar. MSB är en verkställande förvaltning med tillsynsansvar inom miljö- och samhällsbyggnadsområdet i Salems kommun. I uppdraget ingår drift, underhåll och nyproduktion av infrastruktur och kommunala fastigheter samt drift och underhåll av parker och övrig kommunal mark. Framtagande av detaljplaner, kartproduktion och utförande av mätverksamhet. Myndighetsutövning rörande miljöfarliga verksamheter, hälsoskydd- och livsmedelsverksamhet, plan- och byggverksamhet och naturvård samt myndighetsutövning inom trafik och bostadsanpassning.

Viktiga händelser

En bättre tillgänglighet och högre servicenivå har uppnåtts genom ett antal projekt, bland annat har en gång och cykelbro börjat byggas över Dånviken och en ny gång- och cykelväg mellan Hagsätervägen och Sandbäcksvägen. Därutöver har en ny busshållplats byggts på Skyttorpsvägen och Skönviksparken har fått utökad yta.

Byggnationen av skola och idrottshall inom projekt Fågelsången pågår.

Under året har en energikartläggning genomförts i kommunens fastigheter.

Ekonomi

Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningens driftbudget uppgick till 71,9 miljoner kronor och utfallet för året blev 68 miljoner kronor, vilket motsvarar ett överskott på 3,9 miljoner kronor (5,4%).

Nettokostnaderna har ökat med 12,6% mot föregående år då utfallet var 66,5 miljoner kronor. Det positiva resultatet beror framförallt på att driftkostnaderna för fastighetsbeståndet har varit lägre än budgeterat.

Framtiden

Fortsatt produktion av Fågelsångens skola är ett stort och viktigt projekt för kommunen. Salems kommun har flera pågående exploateringsprojekt, exempelvis Södra Hallsta och Salems stadskärna.

Förvaltningen ser ett fortsatt arbete med att uppfylla den regionala cykelplanen, dels genom att färdigställa gång- och cykelbron över Dånviken och dels genom en gång- och cykelväg längs Salemsvägen norrut.

Barn- och utbildningsnämnden

Ansvarsområde

Barn- och utbildningsnämnden ansvarar för följande verksamheter: förskola, pedagogisk omsorg, grundskola, fritidshem, grundsärskola, gymnasieskola, gymnasiesärskola, vuxenutbildning, särskild utbildning för vuxna, elevhälsa, kulturskola, kommunalt aktivitetsansvar, samhällsorientering och ungdomsmottagning.

Viktiga händelser

Året som gått har i stor utsträckning präglats av coronapandemin. Det osäkra läget har krävt att såväl förskolor som skolor har bedrivit sin verksamhet med en hög beredskap. Distansundervisning har periodvis bedrivits inom vuxenutbildningen, gymnasiet, grundskolan samt Kulturskolan. Både hög frånvaro bland personal och elever till följd av pandemin har legat till grund för besluten om distansundervisning eller tillfällig stängning av enheter. Trots de utmaningar som coronapandemin har inneburit kan förvaltningen konstatera att flertalet enheter har tagit kliv framåt i utvecklingsarbetet. Flera utvecklingsområden har förbättrade resultat under det senaste året, till exempel vad gäller upplevelsen av trygghet, studiero och inflytande.

Barn- och utbildningsförvaltningens medverkan i forsknings- och utvecklingsprogrammet *Data driven skolförbättring* har fortsatt enligt plan och genomsyrar nu även förstelärarnas uppdrag. Syftet är att involvera alla Salems lärare i utvecklingsarbetet och på sikt etablera ett datadrivet arbetssätt i kommunens grundskolor och gymnasieskola.

Inför 2022 har kommunfullmäktige fattat beslut om en extra satsning på läromedel och kompetensutveckling i grundskolan. Under 2021 har därför en kartläggning genomförts avseende användning och framtida behov av digitala verktyg. Ett arbete har påbörjats med att ta fram en ny digitaliseringsstrategi för utbildningsverksamheterna i kommunen.

Ekonomi

Barn- och utbildningsnämndens driftbudget uppgick till 479 miljoner kronor och utfallet för året blev 481 miljoner kronor, vilket motsvarar ett underskott på två miljoner kronor (-0,3%). Nettokostnaderna har ökat med 1,9% mot föregående år då utfallet var 472 miljoner kronor.

Budgetavvikelsen beror till del på att antalet barn i förskolan blev färre än vad befolkningsprognosen visade, vårdnadshavare avstod skolbarnsomsorg i spåren av pandemin, antal elever inom gymnasiet blev fler än vad befolkningsprognosen visade och Salemskolan utökade sin verksamhet för barn i yngre åldrar.

För att undvika ett större underskott inom grundskoleblocket beslutade kommunstyrelsen under året att skjuta till ytterligare medel till barn- och utbildningsnämndens budgetram.

Framtiden

Enligt den senaste befolkningsprognosen kommer antalet barn i förskoleålder att öka med cirka 300 barn under perioden 2021-2030. Under samma period planeras renoveringar av befintliga förskolor. För att få balans av antalet platser är det av vikt att tillskott och renoveringsbehov kan planeras så att det totala behovet kan tillgodoses.

För att skapa förutsättningar för en ekonomi i balans på längre sikt för grundskoleblocket beslutade barn- och utbildningsnämnden att en intern omfördelningsmodell ska tas i bruk 2022, där hänsyn tas inte bara till elevantalet men också till antalet klasser i skolorna.

Bygget av den nya grundskolan Fågelsången är i full gång, och med detta tillskott beräknas behovet av skolplatser vara tillgodosett under den närmaste tioårsperioden.

Socialnämnden

Ansvarsområde

Socialnämnden leder och ansvarar för verksamheten inom följande områden: Individ- och familjeomsorg, äldreomsorg, kommunal hälso- och sjukvård, serveringstillstånd, omsorg om personer med psykisk och fysisk funktionsnedsättning, riksfärdtjänst samt anhörigstöd.

Viktiga händelser

Pandemin har ställt högre krav på verksamheterna att ha beredskap att anpassa verksamheterna om något förändras. Under året har de flesta verksamheter inom förvaltningen fått ställt om på olika sätt och även periodvis stängt ner och haft alternativa lösningar på insatser. Hög sjukfrånvaro inom äldreomsorgen och utmaningar med rekrytering av personal inom både äldre- och funktionshinderomsorg har präglat året.

Öppenvården har tre aktuella poddar "Fatta va' förälder", "Päronträdet" samt "Våld och vanmakt". Ett arbete som startades som en anpassning till pandemin och som har fallit väl ut med många lyssnare.

Verksamheten för funktionsnedsättning har under året haft fokus på brukardelaktighet, med ökade veckomöten för brukare, hälsofrämjande åtgärder via gymverksamhet med brukare, musikverksamhet, utomhusaktiviteter, digitalt utvecklingsarbete tillsammans med brukare.

För att möta framtidens behov inom hälso-och sjukvård har kommunen påbörjat en samverkan med vårdcentralen inom ramen för "God och nära vård med vårdcentralen som nav".

En ny lokal handlingsplan för suicidprevention har tagits fram och socialpsykiatri samt arbetsmarknadsenheten har anordnat kommunövergripande möten om suicidprevention och anordnat en kommunövergripande föreläsningsdag med en extern föreläsare från Karolinska institutet.

Antalet feriarbeten utökades från 119 till 130 under 2021.

Ungdomsmottagningen har under året haft ett uppsökande projekt, för att i samverkan med föreningslivet skapa ambassadörer. Ett mål har varit att öka antalet killar som får kontakt med Ungdomsmottagningen. Målsättningen med projektet är att erbjuda samtalsstöd om relationer och samtal om samtycke för att minska våld i ungas relationer. Fler unga har efter detta uppsökande arbete sökt sig till Ungdomsmottagningen.

Ekonomi

Socialnämndens driftsbudget uppgick till 300 miljoner kronor och utfallet för året blev 299 miljoner kronor, vilket motsvarar en positiv budgetavvikelse på en miljon kronor (0,3%).

Budgetavvikelse härrör från minskade kostnader för placeringar i extern regi inom främst Familjeenheten där arbete har skett med hemmaplanslösningar. Även minskade kostnader för placeringar i extern regi inom bostad med särskilt service LSS på grund av volymminskning. Nämnden har erhållit 1,3 miljoner kronor i ersättning från Migrationsverket på grund av att en överklagad dom avseende återsökning av kostnader för en HVB placering tidigare år fått bifall.

Nettokostnaderna var föregående år 301 miljoner kronor och har minskat till 299 miljoner kronor motsvarande 0,5 procent. Verksamheten har arbetat med hemmaplanslösningar, vilket minskat kostnaderna för placeringar i extern regi inom främst familjeenheten. Även inom

funktionsnedsättning och äldreomsorg har nya externa placeringar kunnat undvikas i hög grad då placeringar har gjorts i egen regi. Kostnaderna för skyddsmaterial på grund av covid-19 har fortsatt varit hög, men minskat något under 2021 då de inköp som gjorts under 2020 även räckt till delar av 2021.

Framtiden

Arbetslösheten är mycket hög bland långtidsarbetslösa och bland yngre personer som inte sedan tidigare är etablerade på arbetsmarknaden. Den psykiska ohälsan hos barn, unga och äldre är stor och samverkansinsatser är nödvändiga för att kunna erbjuda relevanta insatser. Pandemin påverkar både verksamheternas prioriterade områden och samhället i övrigt. Risk finns för att grupper som själva inte förmår söka stöd och vård kommer att drabbas ytterligare. Förvaltningen arbetar vidare med att anpassa arbetssätt och tillgodose brukarnas behov på bästa sätt.

Behovet av hälso- och sjukvårdspersonal kommer att vara fortsatt stort. Rekrytering av personal inom särskilda boenden och hemtjänst är en utmaning då verksamheten behöver personal med både rätt kompetens och språkkunskaper.

Verksamheten behöver anpassas efter nya behov bland funktionsnedsatta. Framförallt är det nya brukare med NPF diagnos som har behov av att insatserna utformas annorlunda. Den psykiska ohälsan hos brukare påverkar också insatsernas utformning.

Under 2022 startar ett projekt mellan Socialförvaltningen och Barn- och utbildningsförvaltningen i Salems kommun där Familjeenheten kommer att anställa en behandlare som ska arbeta med ökad skolnärvaro. Detta för att möta behovet av den ökande målgruppen barn med psykisk ohälsa och med hög skolfrånvaro och förhindra att barnen och familjerna hamnar mellan socialtjänsten, skolan och Barn och ungdomspsykiatri (BUP).

Öppenvården har inlett planeringen av en översyn om verksamheten skulle kunna utveckla en verksamhet för yngre kriminella avhoppare (upp till 29 år).

Kultur- och fritidsnämnden

Ansvarsområde

Kultur- och fritidsnämnden ansvarar för: biblioteksverksamhet, fritidsgårdar, fritidsfältverksamhet, stöd till föreningar, allmän kulturverksamhet, idrottsanläggningar/lokaluthyrning, tillsyn och driftansvar för fritids- och idrottsanläggningar: Säby Sporthall, bollplaner, Salems ishall, Möllebadet, Skogsängshallen, Villa Skönvik, Ersboda 4H-gård, senior datortek.

Viktiga händelser

Coronapandemin har påverkat kultur- och fritidsnämndens verksamheter mycket exempelvis genom begränsningar i öppethållande, vuxna och ungdomar som ej får spela seriespel och träningar, uteblivna intäkter, inställda kulturprogram och särskilt föreningsstöd.

Lovverksamhet genomfördes på alla lov via stöd från Socialstyrelsen samt egna insatser.

Biblioteket fick statsbidrag från Kulturrådet, "Stärkta bibliotek", #garanteratbraböcker, Barn- och ungdomslitteratur samt till en film för förskola/föräldrar om läsning.

Utveckling av den digitala fritidsgården fortsätter och har via pandemin fått större effekt under januari och februari, vilket var den period då fritidsgården varit stängd.

Nytt lokalboknings- och bidragssystem har upphandlats, vilket ökar servicen för bokande både via

direktbokning och vid faktureringsstillfället.

Samtliga idrottshallar har nu fått sina ljudanläggningar utbytta.

Ekonomi

Kultur- och fritidsnämndens driftsbudget uppgick till 15,1 miljoner kronor och utfallet för 2021 blev 14,5 miljoner kronor, vilket motsvarar en budgetavvikelse på 0,6 miljoner kronor (4%).

Avvikelsen beror främst på vakanser och sjukfrånvaro under delar av året inom fritidsgårdsverksamheten. Verksamheten har under året fått statsbidrag från Socialstyrelsen avseende Sommarlovsverksamhet och statsbidrag från Kulturrådet till biblioteket.

Nettokostnaderna var föregående år 14,7 miljoner kronor och har nu minskat till 14,5 miljoner kronor, en förändring med 1,4%.

Framtiden

Nämnden kommer att fortsätta arbetet med trygghetsfrågor på fritidsgårdarna och inom fritidsfältverksamheten. Samverkan mellan socialfältare, säkerhetssamordnare, skola och polis ska fortsätta och utvecklas.

Stödet under perioden 2022-2024 avseende lovverksamhet kommer att kunna garantera en sommarlovsverksamhet, vilket är viktigt för att kunna erbjuda alla barn och ungdomar möjligheter till lovaktiviteter.

Under kommande år kommer ishallen att få ny sarg och ispist. Säby sim och sporthall ska renoveras samt att Fågelsångens idrottshall blir färdigställd.

Förvaltningsberättelsen

Översikt över verksamhetens utveckling

Kommunens resultat för året 2021 är 51,3 miljoner kronor. I tabellen nedan lämnas en översikt över verksamhetens utveckling.

	2021	2020	2019	*2018	2017
Kommunal skattesats	19,67	19,67	19,67	19,67	19,67
Verksamhetens nettokostnader, mnkr	1 031,0	958,9	969,3	928,6	874,5
Finansnetto -/+, mnkr	8,7	-5,4	2,6	6,3	1,8
Årets resultat (inkl. jämf.störande/ extraordinära poster), mnkr	51,3	50,5	53,1	19,9	46,1
Soliditet inkl. totala pensionsförpliktelser, %	36,0%	38,8%	34,1%	31,1%	30,9%
Investeringar (netto), mnkr	192,9	93,4	159	88,9	137,3
Självfinansieringsgrad/år, %	56%	119%	82%	79%	70%
Långfristig låneskuld (inkl VA), kr/invånare	29 956	19 988	19 945	17 495	20 552
Kassalikviditet	211%	154%	128%	106%	151%
Antal anställda (månadsavlönade)	1 064	1 062	1 084	1 105	1 117
Befolkning, antal	17 252	16 959	16 750	16 786	16 665
Befolkningsförändring, antal	293	209	-36	121	50

Nyckeltalsdefinitioner är enligt Kolada.

*År 2018 är justerad enligt nya lagen om kommunal bokföring och redovisning

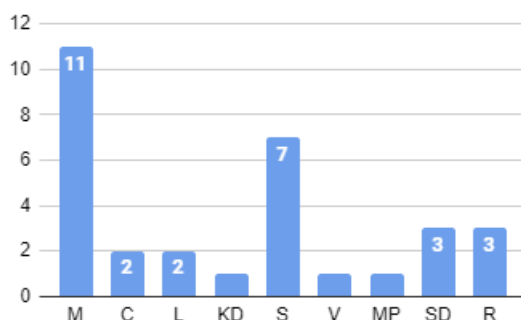
Alla viktiga nyckeltal förutom självfinansieringsgraden har varit relativt stabila eller förstärkts under de senaste fem åren. Årets resultat blev mycket bättre än det antagna målet på 1% av skatter och bidrag (exklusive jämförelsestörande samt extraordinära poster). Årets resultat inklusive jämförelsestörande poster blev 51,3 miljoner kronor vilket är 41,9 miljoner kronor bättre än budget.

Befolkningen har ökat med 293 personer som motsvarar en ökning på 1,7% vid en jämförelse med år 2020, och 3,5% vid en jämförelse med år 2017. Befolkningsutvecklingen skapar ökade behov av kommunal service som skola, omsorg etc. vilket sätter sitt avtryck på investeringar, självfinansiering och soliditet. Självfinansieringsgraden minskar med anledning av att kommunen nu allt mer går in i en investeringsexpansiv period och denna trend kommer att fortsätta några år till. Den långfristiga låneskulden per invånare inklusive VA beräknas öka kraftigt till följd av högre investeringstakten.

Den sammanfattande bilden av kommunen utifrån ett finansiellt perspektiv, är en kommun med mycket god ekonomi i grunden. Detta avspeglas bland annat i en hög soliditet, goda årsresultat och god kassalikviditet vilket innebär att kommunen kan ha en skattesats som är stabil och lägre än snittet på Södertörn.

Den kommunala organisationen

Mandatfördelning efter valet 2018

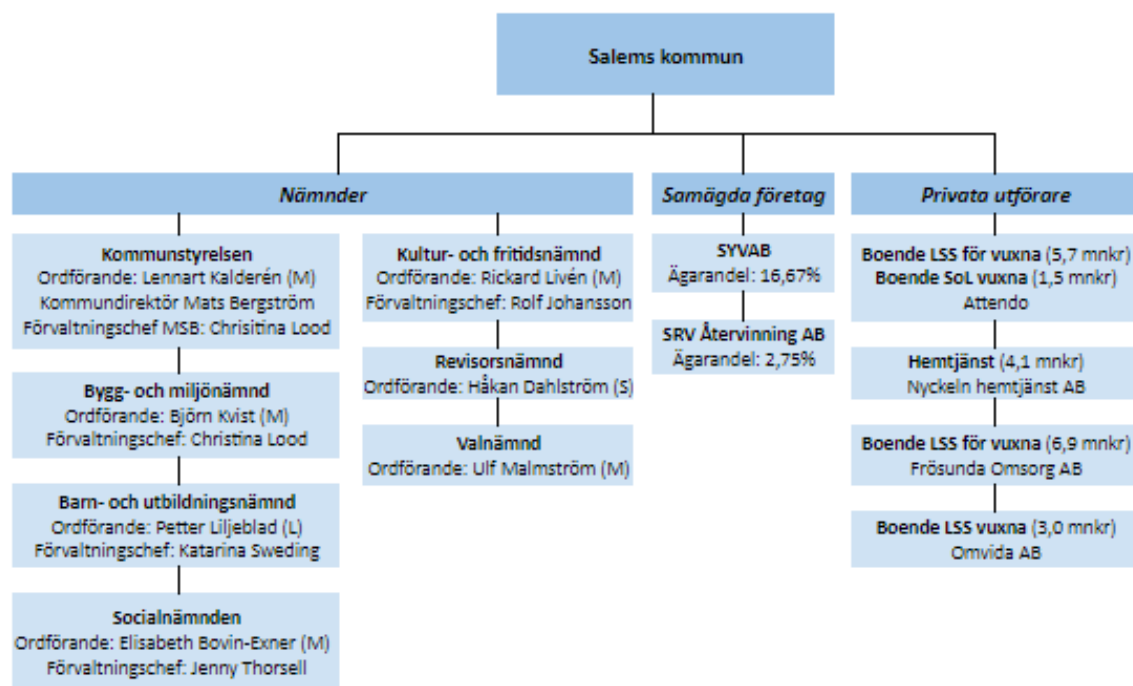

Kommunen styrs av förtroendevalda politiker i kommunfullmäktige, kommunstyrelsen och nämnder. För varje nämnd finns en tjänstemannaorganisation som är indelad i förvaltningar.

Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen arbetar dock åt både kommunstyrelsen och bygg- och miljönämnden. Kommunens högste tjänsteman är kommundirektören.

Organisationsschema Salems kommun

En fullständig översikt av den kommunala verksamheten visas i organisationsschemat nedan.

*Salem har inga koncernföretag och ingår inte i någon kommunkoncern.
Redovisade privata utförare avser utförare med väsentliga belopp*

Kommunen anlitar privata utförare på de områden där det antingen bedöms finnas stordriftsfördelar som kommunen inte själv kan uppnå eller för att tillgodose medborgarnas behov enligt lagen om valfrihet (LOV). Verksamhet köps även in där kommunen inte har egen verksamhet, vilket då görs genom ramavtal inom lagen om offentlig upphandling (LOU).

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

För att förstå Salems resultat och ställning är det nödvändigt att ha kunskaper om riskerna i kommunen. De mest väsentliga riskerna presenteras övergripande i följande tabell. Omvärldsanalys och finansiella risker fördjupas därefter.

Omvärldsrisker			
Identifierad risk	Beskrivning	Organisatorisk enhet	Hantering av risk
Arbetsmarknad	Trots minskad arbetslöshet kvarstår andelen långtidsarbetslösa på en hög nivå.	Socialnämnden (SN)	Fortsatt dialog med Arbetsförmedlingen med flera för att underlätta för medborgare att hitta arbete/sysselsättning.
Bostads- marknad	Förseningar i bostadsbyggandet kan ge negativa effekter på befolkningsökningen i kommunen.	Miljö- och samhällsbyggnad sförvaltningen	Säkerställa att byggprojekten sker i planerad takt. Kommunicera avvikelser för eventuell justering av verksamhet.
Corona- pandemi	Restriktioner, frånvaro bland personal, elever och brukare påverkar verksamheter i olika utsträckning med anpassningar och tillfälliga nedstängingar.	Alla verksamheter	Fortsatt arbete med rådande riktlinjer och rekommendationer. Kontinuerligt krisledningsarbete och fortsatt stöd till personal och verksamheter i en långvarig kris med hög arbetsbelastning och nya utmaningar.

Finansiella risker			
Identifierad risk	Beskrivning	Organisatorisk enhet	Hantering av risk
Ränterisk	Hög skuldsättning, betydande kostnadseffekter vid ökad räntenivå.	Kommunen	Tak för skuldsättning per invånare. Räntebindning. Investeringsprövning.
Marknads- värderisk i finansiella placeringar	Eventuell värdenedgång påverkar årets resultat och kommunens långsiktiga betalningsförmåga.	Kommunen	Begränsning av riskfyllda placeringar.

Verksamhetsrisker			
Identifierad risk	Beskrivning	Organisatorisk enhet	Hantering av risk
Kostnad för hyra av tomma lokaler	När verksamhet exempelvis läggs ned eller byter lokal och avtal för lokalen inte kan sägas upp i samma tid, riskerar verksamheten att få höga kostnader för hyra.	Socialnämnden	Genomgång av nyttjande av lokaler
Svårigheter att rekrytera och behålla personal	Brist på personer som söker till utlysta tjänster, på grund av bra arbetsmarknad och konkurrerande löneutveckling hos kommuner i närområdet. Risk för sjukskrivning hos kvarvarande personal då arbetsbelastningen ökar. Kostnader för inhyrd personal ökar.	Socialnämnden (SN) Kultur- och fritidsnämnden (KoF) Barn- och utbildningsnämnden (BUN)	Kompetensförsörjnings- strategi med insatser för att vara en attraktiv arbetsgivare för att både behålla och nyrekrytera personal. Främja andra värden än lön, såsom att skapa en god arbetsmiljö. Kontinuerligt arbeta med schemaläggning. (SN) Bättre introduktion, samverkan med andra aktörer. (KoF)
Försämrad upplevd trygghet	Förändringar i tryggheten på de institutioner som KoF-nämnden ansvarar för, så att verksamhet tvingas begränsas eller tillfälligt stängas.	Kultur- och fritidsnämnden	Samverkan med skola, socialtjänst, hyresvärdar, säkerhetssamordnare och polis mfl. Väktare anlitas vid behov.
Osäkerhet i befolkningsprognoser kopplat till planerat byggande	Information om ändringar i planer för bostadsbyggande missas ibland och kommer inte med i underlaget för befolkningsprognosen. Detta leder till felaktiga barn- och elevprognoser.	Barn- och utbildningsnämnden	Förbättra kommunikationen kring planerat byggande och undvika kvalitetsbrister i underlaget.
Konkurrens inom det fria skolvalet (främst till närliggande kommuner)	Det fria skolvalet skapar en osäkerhet för några förskolor och skolor huruvida de kommer få full beläggning. Vissa förskolor och skolor är mer sårbara för konkurrens. Platsbrist på vissa skolor ger också effekten att det är svårt att möta vårdnadshavarnas önskemål.	Barn- och utbildningsnämnden	Arbeta för en hög och likvärdig kvalitet i samtliga verksamheter så att samtliga är attraktiva nog att konkurrera ut övriga val av förskola/skola. Upprätta kommunikationsplan/strategi för de kommunala enheterna.
IT-risker	Utifrån ökat behov av internetuppkoppling då möten och undervisning i större utsträckning sker digitalt har problem uppstått då alla verksamheter inte har en tillräckligt hög tillgänglig internetuppkoppling	Barn- och utbildningsnämnden	Säkerställa tillgängligheten till internet och att redundans/ reservsystem finns vid systemavbrott.

Omvärldsanalys

Sveriges ekonomiska utveckling

Källa: SKR februari 2022

BNP-nivån är nu återhämtad i många länder, men inte antalet arbetade timmar. Det finns flera problematiska faktorer som till exempel jämvikten mellan efterfrågan och utbud på varu- och tjänstesidan. Sedan stiger inflationen, främst i USA (där den var 7,5 procent i januari 2022), vilket främst beror på en hög varukonsumtion och efterföljande utbudsproblem. Vi ser också extremt höga energipriser. Det börjar komma signaler om att styrräntan behöver höjas.

I Sverige är inflationen inte något större problem just nu, om energipriserna räknas bort. Här handlar det mer om att den ekonomiska politiken måste bli mindre expansiv allteftersom arbetsmarknaden blir mer ansträngd.

Konjunktoren bedöms bli något starkare i Sverige 2021 och 2022 än vad SKR tidigare antog. Främst med högre export 2022 och lite lägre konsumtion för hushållen. De höga energipriserna är negativa för köpkraften och en ökad osäkerhetsfaktor för hushållen.

Tabell 1. Nyckeltal för den svenska ekonomin

Procentuell förändring om inte annat anges

	2020	2021	2022	2023	2024	2025
BNP*	-3,2	4,9	3,6	1,6	1,4	1,8
Sysselsättning, arbetade timmar*	-3,8	1,3	3,3	2,3	0,7	0,2
Relativ arbetslöshet, procent**	8,6	8,8	7,8	7,5	7,5	7,5
Timlön, Nationalräkenskaperna	4,9	4,3	1,3	1,5	2,6	3,0
Timlön, Konjunkturlönestatistiken	2,1	2,8	2,5	2,5	2,6	3,0
Inflation, KPIF	0,5	2,4	2,8	1,2	1,7	2,0
Inflation, KPI	0,5	2,2	2,7	1,4	2,1	2,4
Befolkning, 15–74 år	0,4	0,0	0,1	0,3	0,3	0,4

*Kalenderkorrigerat.

**Definitions- och metodändringar i AKU medför tidsseriebrott, för bland annat sysselsättning och arbetskraft. För 2020 anges en ungefärlig uppskattning av den andel arbetslösa som skulle ha gällt utan förändringarna av AKU.

BNP ökar med 3,6 procent för år 2022 och med 1,6 procent 2023, samtidigt som arbetslösheten fortsätter gå tillbaka långsamt. Sysselsättningen fortsätter att stiga och det gör också arbetsutbudet. En normalisering ses på arbetsmarknaden efter en kraftig ökning av antalet timmar 2022, men även ett starkt 2023. Detta bidrog till att skatteunderlaget ökade kraftigt förra året och kommer att fortsätta att öka i år. Inflationen förväntas falla tillbaka under andra halvan av 2022, efter att ha drivits upp av höga energipriser.

Kommunsektorns ekonomiska utveckling

Källa: SKR februari 2022

Jämfört med den prognos som presenterades i december 2021 räknar SKR med en starkare utveckling av skatteunderlaget 2021-2023, men svagare för perioden 2024-2025. Sammantaget innebär det en högre slutnivå år 2025 jämfört med tidigare.

Skatteunderlaget beräknas öka med 5,0 procent för år 2021, vilket är högre än vad SKR antog i december (4,6 procent). Farten i återhämtningen beräknas sakta ner något och då kommer tillväxten i skatteunderlaget att minska.

En stark ökning av lönesumman är den viktigaste förklaringen under perioden. Även pensionerna bidrar till ökningen, då ökningen av inkomstindex är ovanligt stor.

Antagandet är att arbetsmarknaden når konjunkturell balans under 2023 och att sysselsättningen därefter följer arbetskraftsutbudets utveckling, vilket innebär oförändrad arbetslöshet. Då ökar inte arbetade timmar lika snabbt.

Tabell 2. De senaste skatteunderlagsprognoserna

Procentuell förändring

	2021	2022	2023	2024	2025
SKR, aktuell	5,0	4,2	3,9	3,3	3,3
SKR, föregående	4,6	3,5	3,7	3,4	3,7
Regeringen, sep*	4,3	3,8	2,8	2,8	
ESV, nov	4,5	3,5	3,4	3,7	3,7
Akkumulerat					
SKR, aktuell	5,0	9,3	13,6	17,3	21,2
SKR, föregående	4,6	8,3	12,2	16,0	20,3
Regeringen, sep	4,3	8,3	11,3	14,4	
ESV, nov	4,5	8,2	11,9	16,0	20,2

*Regeringens fastställda uppräkningsfaktorer för 2021 respektive 2022.

Källa: Ekonomistyrningsverket, Regeringen, SKR.

SKR har högre prognoser än vad regeringen presenterade i budgetpropositionen. Det är främst ökningen av lönesumman som är skillnaden.

SKR räknar också med något större ökning i skatteunderlaget än vad ESV gjorde i november 2021. Sammantaget för perioden har SKR den största procentuella förändringen av skatteunderlagen. SKR ser en större ökning av lönesumman samt att BNP är uppreviderad främst avseende år 2021 och 2022. Även år 2023 är ökningen uppreviderad och det beror främst på att de räknar med en större ökning av medelinkomsten jämfört med tidigare prognoser, vilket innebär en större ökning av inkomstindex för år 2023.

Befolkningsutveckling

Under 2021 har 7 av 10 kommuner i Sverige haft en växande befolkning, men jämfört med de senaste 15 åren var den totala folkökningen i Sverige låg år 2021. Sveriges totala folkökning var 0,7%. Befolkningen ökar dels för att fler föds än avlider men största folkökningen beror på att fler invandrar än utvandrar.

I Salem ökade befolkningen mer än på flera år, med en ökning på 1,7% eller 293 personer. Befolkningsökningen beror dels på ett positivt födelsenetto men även beroende på ett positivt flyttningsnetto. I flyttningsnettot är det mest personer som har flyttat till kommunen från övriga kommuner i regionen.

I september 2021 passerade Salem 17 000 invånare och nådde vid årsskiftet 17 252 invånare. Inför kommande år förväntas den positiva utvecklingen att fortsätta då kommunen planerar för fler nya bostäder, bland annat i Salems stadskärna.

I Stockholms län ökade befolkningen under samma period för 2021 med cirka 1%.

Befolkningsutveckling i Salems kommun 2017-2021

	2021	2020	2019	2018	2017
0 år	194	178	173	220	179
1-5 år	1 100	1 106	1 108	1 081	1 082
6 år	271	246	219	257	247
7-12 år	1 533	1 550	1 611	1 594	1 611
13-15 år	849	836	786	773	752
16-18 år	788	744	718	723	714
19-25 år	1 207	1 184	1 204	1 267	1 328
26-64 år	8 308	8 126	7 992	7 959	7 837
65-79 år	2 105	2 143	2 137	2 180	2 233
80-84 år	541	513	460	408	357
85-w	356	333	342	324	325
Totalt	17 252	16 959	16 750	16 786	16 665
<i>Förändring, antal</i>	<i>293</i>	<i>209</i>	<i>-36</i>	<i>121</i>	<i>50</i>
<i>Förändring, %</i>	<i>1,7%</i>	<i>1,2%</i>	<i>-0,2%</i>	<i>0,7%</i>	<i>0,3%</i>

Arbetsmarknad

I takt med att restriktioner har lättats har efterfrågan på arbetskraft ökat under 2021 och arbetslösheten är tillbaka på samma nivå som före pandemin. Trots att den totala arbetslösheten har sjunkit så kvarstår långtidsarbetslösheten på en hög nivå även om den också sjunker något. De vanligaste yrkena som bryter långtidsarbetslösheten är undersköterska, städare, vårdbiträde, övriga servicearbetare samt personlig assistent.

Under 2021 har Sverige haft en minskad arbetslöshet och så även Salems kommun och Stockholms län. Det kan konstateras att den totala arbetslösheten för Salems kommun minskade från 6,7% till 5,5% mellan december 2020 och 2021, Stockholms län hade under samma tid en minskning från 8,4% till 6,7%.

För samma tidsperiod minskade även ungdomsarbetslösheten i Salem från 11,1% till 8,5% och i länet minskade det från 9,8% till 6,9%.

Finansiella risker

De av fullmäktige beslutade finanspolicyn och policyn för förvaltning av pensionsmedel innehåller regler i form av riskmandat och limiter för finansverksamheten. Kommunen är exponerad för framför allt följande finansiella risker: ränterisk, kreditrisk och marknadsrisk i finansiella placeringar. Under år 2021 hanterades finansiella risker i enlighet med de av fullmäktige beslutade policyer.

Ränterisk

Per den 31 december 2021 ökade kommunens totala upplåning hos kreditinstitut till 404,9 miljoner kronor jämfört med 234,8 miljoner kronor per 31 december 2020.

Upplåningen löper både med fast och rörlig ränta. Per balansdagen uppgick den genomsnittliga räntebindningstiden till 1,1 år (0,2 år i årsskiftet 2020) och den genomsnittliga räntan minskade till 0,17% (0,38%). En ökad ränta med en procentenhet skulle medföra ökade kostnader på 4,0 miljoner kronor per år.

Finansierings- och refinansieringsrisk

Indikativa räntor för framtida lån och ökade investeringsbehov pekar på högre räntekostnader i framtiden.

Kredit- och marknadslikviditetsrisk

Kommunen placerade likvida medel i svenska bankinstitut på konton med fria uttag.

Marknadsrisk i finansiella placeringar

Per balansdagen låg pensionsportföljen inom de marknadsrisklimiten som definieras för respektive tillgångsslag i policyn:

- andelen aktier uppgick till 37%, per balansdagen fick den uppgå till maximalt 40% av portföljens värde.
- Svenska aktier uppgick till 32% av aktieandelen, fick uppgå till maximalt 50% av aktieandelen.

Pensionsförpliktelser och förvaltning av pensionsmedel

Målen med förvaltningen av pensionsmedel är att:

- värdepappersportföljen på lång sikt ska finansiera kommunens pensionsförpliktelser.
- Värdepappersportföljen ska ha en justerad för inflation snittavkastning på minst 2% per år under en 5-årsperiod.

Redogörelse för kommunens pensionsförpliktelser och dess finansiering:

Belopp i mnkr	2021	2020	2019	2018
Pensionsförpliktelse				
Total pensionsförpliktelse i balansräkning (A+B)	378,9	367,9	362,5	350,6
Avsättning inklusive särskild löneskatt (A)	146,1	128,8	116,9	94,9
Ansvarförbindelse inklusive särskild löneskatt (B)	232,8	239,1	245,6	255,7
Pensionsförpliktelse som tryggats i pensionsförsäkring*	17,1	17,7	15,4	15,4
Summa pensionsförpliktelser (C)	396,0	385,6	377,9	366,0
Förvaltade pensionsmedel (marknadsvärde)				
Totalt pensionsförsäkringskapital*	23,0	23,2	15,4	15,4
varav överskottsmedel	0,5	0,2		
Finansiella placeringar avseende pensionsmedel	147,4	124,4	92,3	81,2
varav nyinsättning under året	11,5	34,7	3,9	0,0
Summa förvaltade pensionsmedel (D)	170,4	147,6	107,7	96,6
Finansiering				
Återlånade medel (C-D)	225,6	238,0	270,2	269,4
Konsolideringsgrad (D/C)	43,0%	38,3%	28,5%	26,4%

* Källa: KPA Pensionsförsäkring 2021

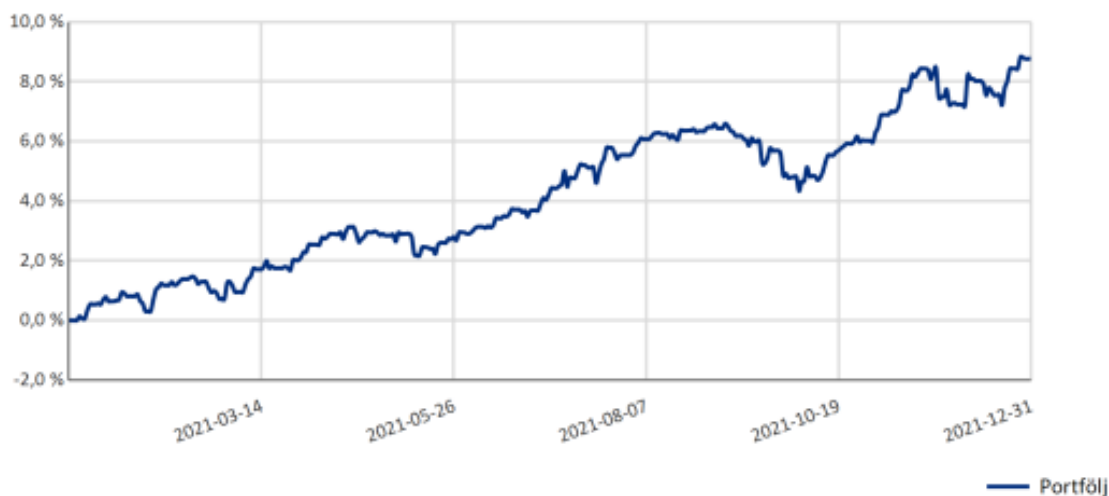
Per den 31 december 2021 ökade kommunens pensionsförpliktelser till 396,0 miljoner kronor (385,6 per den 31 december 2020).

Under 2021 placerades nyinsättningar på 11,5 miljoner kronor i portföljen. Per den 31 december 2021 uppgick portföljens värde till 147,4 (124,4) miljoner kronor. Därmed förbättrades konsolideringsgraden, det vill säga andelen av pensionsförpliktelser som täcks och finansieras av förvaltade pensionsmedel, till 43,0% (38,3%).

Pensionsportföljen hade en justerad för inflation avkastning på 1,9% per år under femårsperioden 2017-2021, vilket innebär en marginell årlig underavkastning om -0,1% jämfört med placeringspolicyns långsiktiga avkastningsmål på 2,0%. Den nominella vinsten från pensionsportföljen uppgick till 19,8 miljoner kronor under femårsperioden.

Portföljens utveckling under 2021

Bild: Söderberg & Partners

För år 2021 uppvisar portföljens resultat en positiv avvikelse mot budget om 9,1 miljoner kronor. Portföljens utfall blev +11,5 miljoner kronor (-2,5 i år 2020), eller 8,8% (-3,5% i år 2020); vilket är 2,1% sämre än portföljens sammansatta jämförelseindex, som ökade med +10,9% under 2021. Portföljens avkastning blev sämre än hos jämförelseindex delvis på grund av att portföljen inkluderade färre innehav med hög avkastning än jämförelseindex, och delvis på grund av placeringspolicyns relativt höga skyddsgolv på 90%.

Händelser av väsentlig betydelse

2021 har fortsatt präglats av coronapandemin med anpassningar till rådande och ändrade restriktioner under året. Krisledningsnämnden och den centrala krisledningsgruppen har fortsatt vara aktiva och arbetat med information och riktlinjer utifrån de nationella rekommendationer som funnits. Verksamheterna har vidtagit åtgärder för att bromsa och förhindra smittspridning både genom anpassad verksamhet, tillfälligt nedstängda verksamheter och inställda evenemang.

Undervisningen i gymnasiet och i vuxenutbildningen har till stor del bedrivits på distans och under

vissa perioder har det även skett för delar av högstadiet. Elevfrånvaron har minskat men har ändå i perioder varit mer än 10%. Trots utmaningarna i pandemin har flera kvalitetsutvecklande aktiviteter ändå kunnat genomföras såsom digitala förstelärräffor och verksamhetsbesök.

Dagverksamheten för äldre har varit stängd under perioden januari till september.

Biblioteket och fritidsgården har under året på ett anpassat sätt kunnat fortsätta med öppethållande för sina besökare trots pandemin. Under sportlovet och påsklovet erbjöd biblioteket och fritidsgården evenemang i form av digitala tips, digitala quiz och frågesporter för barn och unga. Under sommaren har fritidsgården haft extra öppet för de ungdomar som varit hemma i kommunen under sommaren.

Prästboda bollplan har färdigställts och driften är överlämnad till Rönninge Salem Fotboll.

Under hösten anordnades en utbildningsdag om klimat för kommunens politiker och tjänstemän.

Efter årets slut har Ryssland invaderat Ukraina. Detta får konsekvenser på ekonomin och förutsättningarna för kommunens verksamhet. Det som kan komma att påverka kommunen är bl.a. flyktingströmmar, oro på den finansiella marknaden, högre energipriser samt tillgången på vissa varor som behövs i kommunens verksamhet. Genom omvärldsbevakning och planering hanterar Salems kommun denna händelse tillsammans med övriga samhällsaktörer.

Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten

Kommunen arbetar med budgetramar för tre år där de övergripande ekonomiska ramarna beslutas framförallt utifrån volymförändringar, kompensation för löner och kostnadsökningar, prognos för skatteintäkter, lagförändringar och helårseffekter av budgetbeslut som fattats tidigare år. I samband med ramprocessen, arbetas också ett planeringsunderlag för investeringar fram. När rambudgeten beslutats vidtar arbetet med mål- och budgetprocessen och den ekonomiska budgeten tas fram utifrån fastlagda ramen.

Kommunens vision fastställs av kommunfullmäktige och utifrån denna beslutar de även om de övergripande målen. Fullmäktiges mål är grupperade inom fem perspektiv: medborgare, miljö, utveckling och lärande, medarbetare samt ekonomi. Målen ska vara långsiktiga, strategiska och gälla för minst en mandatperiod och ska kunna aktualiseras och förändras oftare vid behov. Fullmäktige anger i sitt beslut om övergripande mål och uppföljning vilka övergripande mål som ska brytas ned av samtliga nämnder respektive vilka som ska brytas ned av specifik nämnd/-er.

Kommunens och nämndernas mål följs upp med hjälp av indikatorer som ska underlätta uppföljningen. De beslutade indikatorerna vägs samman till ett index som representerar den samlade måluppfyllelsen för respektive mål.

Nämndernas mål är en nedbrytning av kommunfullmäktiges övergripande mål och omfattar målsättningar utifrån nämndens verksamhetsområde. Nämnderna ska förutom att svara upp på de direkt utpekade målområden från fullmäktige även beakta möjligheten att bidra inom sitt verksamhetsområde kopplat till de övergripande målen. Nämndernas mål är styrande för respektive förvaltning när de planerar sitt verksamhetsår och nämndsmålen bryts ned till respektive enhet till enhetsmål och aktiviteter.

För att få god kontroll mot de övergripande målen följs dessa upp tre gånger per år i samband delårs- och årsboksluten. Dessa sker i mars, juli samt vid årsbokslutet. Åtterslag till fullmäktige görs

för de övergripande målen vid alla uppföljningstillfällen medan samtliga nämndsmål följs upp vid årsbokslutet.

För att säkerställa att kommunen bedriver verksamhet på ett ändamålsenligt och kostnadseffektivt sätt samt efterlever lagar, föreskrifter, riktlinjer och instruktioner upprättas årliga internkontrollplaner för kommunen och nämnderna. Dessa tas fram genom en riskanalys och följs upp löpande under året.

God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

Utvärdering av god ekonomisk hushållning

De verksamhetsmål som utsetts till särskilt betydelsefulla för ekonomiska hushållning har av Salems kommun beslutats vara: mål 6 (lärande miljö), mål 7 (attraktiv arbetsgivare), mål 8 (konkurrenskraftig skattesats) samt mål 9 (stabil ekonomi). De två förstnämnda är verksamhetsmål för god ekonomisk hushållning och de två sistnämnda är finansiella mål för god ekonomisk hushållning. Samtliga mål för god ekonomisk hushållning nåddes för år 2021 och den sammantagna bedömningen är därför att kommunen har en god ekonomisk hushållning.

En utförligare uppföljning av målen redovisas under avsnittet Målredovisning.

Mål 6 Lärande miljö. Salems kommun har en målsättning att erbjuda en lärande miljö i förskolor och skolor som ger barn och elever goda förutsättningar för att förvärva kunskaper och ta ansvar för sin framtida utveckling. Ett mål som bedöms uppnått för år 2021. Eleverna i Salems grundskolor presterar goda kunskapsresultat i både de äldre och de yngre åldrarna. Elevernas upplevelse av sitt inflytande i sitt lärande har ökat under 2021 och vidtagna åtgärder för att stärka eleverna inom området har gett resultat.

Mål 7 Attraktiv arbetsgivare. Salems kommun har uppnått målet att vara en attraktiv arbetsgivare. Resultatet för år 2021 har ökat jämfört med föregående år. Antalet ansökningar per utannonserad tjänst och andelen tillsvidareanställningar av totala anställningar har ökat, därutöver har den totala sjukfrånvaron sjunkit och färre personer har slutat.

Mål 8 Konkurrenskraftig skattesats. Kommunens skattesats bedöms mot genomsnittet på Södertörn, och Salems skattesats är lägre än snittet på Södertörn, vilket gör att målet är uppfyllt.

Mål 9 Stabil ekonomi. Kommunen mäter att de långfristiga skulderna (exklusive VA) per invånare är lägre än riktmärket för Stockholms län. Salems utfall var 16 931 kronor per invånare vilket är bättre än Stockholms läns snitt som var 27 850 kronor i långfristiga skulder per invånare för år 2020. Salems skuld har ökat jämfört med år 2020 (exklusive VA) till följd av en planerat högre investeringstakt vilket resulterat i en högre upplåning. Men tack vare ett gott resultat har upplåningen till viss del kunnat hållas nere.

I målet för Stabil ekonomi mäts även hur stort resultatet, exklusive VA -och jämförelsestörande poster, är i förhållande till kommunens skatter och bidrag. Målet ligger på 1% och utfallet blev 4,8%.

Slutsatser avseende god ekonomisk hushållning

År 2021 har varit fortsatt präglad av restriktioner på många områden till följd av coronapandemin. Trots det har det resulterat förbättras när det gäller både kvalitet och ekonomi.

Personalomsättningen har minskat då personal har haft större benägenhet att stanna på sina arbeten

och en större personalkontinuitet kan ha positiva effekter på utvecklingsarbetet. Därtill har även utmaningar funnits med anpassningar av verksamheter där kreativiteten för lösningar har utmanats. Sjukfrånvaron har minskat vilket kan förklaras av att andra sjukdomar under perioden har varit färre även om det i perioder varit hög sjukfrånvaro i enskilda verksamheter som utmanat arbetsbördan.

Salems kommun har haft en stabil ekonomi och en god finansiell ställning under många år, vilket inneburit att kommunen har kunnat bibehålla en konkurrenskraftig skattesats. Enligt planerat har kommunen kunnat bibehålla en lägre låneskuld än genomsnittet för övriga kommuner i länet, dock ses nu en expansiv tid framåt med utbyggnationer och en växande befolkning.

En faktor för att ha en god ekonomisk hushållning är att kommunens verksamheter klarar att bedriva sina verksamheter inom den budget som fullmäktige beslutat. För andra året har nämnderna totalt sett klarat sig inom den ram som nämnderna har gemensamt. De nämnder som haft indikationer på att prognoserna för helåret varit på väg att bli negativa har tidigt vidtagit åtgärder för att minska eller helt ta bort det befarade underskottet.

Den samlade bedömningen är att Salems kommun hade en god ekonomisk hushållning för 2021, ett arbete som kräver kontinuerlig uppföljning och utveckling för att bibehållas.

Utvärdering av resultat och ekonomisk ställning

Resultatutveckling

Efter de två senaste årens starka resultat uppgår årets resultat till nästan samma nivå (inklusive VA och jämförelsestörande poster) och slutade på 51,3 miljoner kronor som motsvarar 4,8% av skatter och bidrag (både inklusive och exklusive VA och jämförelsestörande poster).

Årets resultat (mnkr)	2021	2020	2019	2018	2017
Årets resultat (inkl VA & jämförelsestörande poster)	51,3	50,5	53,1	19,9	46,1
-Förändring (%)	1,6%	-4,9%	166,9%	-56,8%	151,8%
Skatteintäkter och statsbidrag	1 073,6	1 014,8	983,4	942,2	918,7
Resultat i förhållande till Skatteintäkter och statsbidrag	4,8%	5,0%	5,4%	2,1%	5,0%

Årets resultat är mycket högre än snittet för de senaste fem åren som är 44,2 miljoner kronor. De poster som har bidragit till ett stort positivt resultat är framför allt en stark utveckling av skatteunderlaget. Därtill har förvaltningarna till största delen hållit sig inom årets beslutade budget, vilket är av stor vikt för en långsiktigt hållbar ekonomi.

Kommunens målsättning är att resultatnivån exklusive VA och jämförelsestörande poster ska vara minst 1% i förhållande till skatteintäkter och statsbidrag. Kommunen har uppnått detta mål med mycket god marginal. Se vidare beskrivning under uppföljning av mål 9 i avsnitt målredovisningen.

Kommunens resultat efter balanskravsjusteringar uppgår till 40,4 mnkr och därmed uppfyller kommunen kommunallagens krav på en ekonomi i balans. Se rubriken "Balanskravsresultat" för fördjupad information.

Budgetföljsamhet

En grundläggande förutsättning för god ekonomisk hushållning är att kommunens nämnder klarar av att bedriva verksamheten inom givna budgetramar. Av redovisningen framgår att budgetavvikelsen för verksamheternas resultat (nämnder och verksamhetsrelaterade kostnader hos finansförvaltningen) är positiv med 41,3 miljoner kronor. De väsentligaste avvikelserna från budgeten härrör från följande verksamheter:

Budgetpost	Avvikelse, mnkr	Förklaring
Kommunstyrelsen	+4,5	Den positiva avvikelsen hänförs till posten medel till förfogande. Enheternas totala avvikelse var marginell mot förvaltningens totala budget.
Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen	+3,9	Den positiva avvikelsen hänförs till fastighetsförvaltningen och bland annat lägre kostnader för inhyrning av lägenheter för flyktmottagande då 27 lägenheter har lämnats tillbaka till fastighetsägaren.
Barn- och utbildningsnämnden	-1,6	Den negativa avvikelsen beror på högre kostnader avseende gymnasieverksamheten samt grundskolans AST-verksamhet där man har startat upp en ny enhet under året.
Finansförvaltning	+33,0	De stora positiva avvikelserna härrör sig till slutavräkningen av skatteintäkterna, både för år 2020 (+2,8 mnkr) och år 2021 (+25,2 mnkr). Utfallet av generella statliga utjämningsbidrag blev drygt 5 mnkr högre med anledning av att befolkningen ökat mer än vad som beräknades vid budgeteringstillfället.

För mer detaljerad genomgång av budgetavvikelser per nämnd hänvisas till driftsredovisningen.

Investeringar och dess finansiering

Kommunens nettoinvesteringar i uppgick till 192,9 miljoner kronor (93,4 miljoner kronor för år 2020). I snitt har kommunen nettoinvesterat 134 miljoner kronor per år de senaste fem åren. Årets utfall är mycket högre än snittet. Utgifterna för att uppföra en ny skola och idrottshall är anledningen till den ökade investeringsnivån. En betydande del av de investeringar (närmare 200 mnkr) som ej nyttjat hela budgeten kommer att överföras till nästkommande år. Kommunen har planerat för fortsatt stora investeringsvolymerna de närmaste två åren.

Investeringar och långfristig skuld	2021	2020	2019	2018	2017
Nettoinvesteringar (mnkr)	192,9	93,4	159	88,9	137,3
-Förändring (%)	106,6%	-41,3%	78,9%	-35,3%	99,0%
Långfristig skuld (mnkr)	516,8	339,0	334	293,7	342,5
-Förändring (%)	52%	1%	14%	-14%	43%
Självfinansieringsgrad	56,0%	119,0%	82,0%	79,0%	70,0%

Den långfristiga skulden uppgick till 516,8 miljoner kronor, en nettoökning med drygt 50% vid en jämförelse med år 2017. I snitt har skulden ökat med 19% de senaste fem åren. Det är den höga investeringsnivån som har gjort att skulderna ökat så pass mycket under femårsperioden.

Självfinansieringsgraden har försvagats till 56% under året jämfört med 81,2% för snittet de senaste fem åren. Tack vare låga räntenivåer har det inte blivit någon stor påverkan på finansnettot. Trenden pekar på en svagare självfinansieringsgrad under de kommande åren eftersom kommunen går in i en investeringsintensiv period.

För år 2021 budgeterades 415,6 miljoner kronor (netto) i investeringar, utfallet blev 192,9 miljoner kronor, vilket motsvarar en genomförandegrad på 46,4%. Avvikelsen mellan budget och utfall blev 222,7 miljoner kronor. Nedan redovisas avvikelsen från budget för de väsentligaste investeringarna inom kommunen:

Budgetpost	Avvikelse, mnkr	Förklaring
Ny skola Fågelsången	+184,5	Skolans byggstart försenades pga överklagande under upphandlingsprocessen. Detta innebär en förskjutning i tid av när de budgeterade medlen används.
Fastighetsstrategi	+28,4	Fastighetsstrategin hade fyra projekt under året, Skönviksgården, budget 14 miljoner, avvikelse 12,9 miljoner OVK-åtgärder, budget 9 miljoner, avvikelse 9 miljoner energisparåtgärder, budget 4 miljoner, avvikelse 3,6 miljoner Timmermansgården, budget 3 miljoner, avvikelse 2,9 miljoner. Budgetavvikelserna beror på att det inte varit klart vilka verksamheter som ska flytta in i lokalerna samt på resursbrist inom fastighetsenheten.
Säby sim- och sporthall	+3,6	Försenat projekt. Projektering har påbörjats under 2021 och under 2022 planeras fördjupade analyser och projekteringsarbeten.
Reinvestering Plaskdammen	+2,7	Av budgeten på 3,1 miljoner har 0,4 miljoner använts under året. Projektet är framflyttat pga byte av projektrör och upphandling sker under år 2022.
OVK-åtgärder	+2,4	Av budgeten på 8,2 miljoner har 5,8 miljoner använts. Behovet är oförändrat men på grund av stora personalförändringar inom fastighetsverksamheten har det inte funnits möjlighet att utföra det arbete som var planerat.

För mer information kring investeringarna hänvisas till investeringsredovisningen.

Soliditet

Kommunens soliditet har ökat starkt mellan år 2017 till 2020, och låg åtta procentenheter bättre mot Stockholms län vid ingången av året. Soliditeten för helåret 2021 är marginellt nedåttekande med anledning av pågående stora investeringar i kombination av högre upplåning. Kommunens soliditet ligger fortfarande mycket bättre mot Stockholm läns utfall för förra året.

Minskningen av soliditeten för 2021 beror bland annat på högre investeringsvolym med anledning

av en ökande befolkning som skapar ökade behov av kommunal service som skola, omsorg etc. och detta sätter ett kortsiktigt avtryck på investeringar, självfinansiering och soliditet. Upplåningen har inte ökat som beräknats på grund av det låga utfallet av investeringar mot budget samt ett starkt positivt resultat. Soliditeten kommer att försvagas under de närmaste åren med anledning av stora planerade investeringsvolymerna.

Nedanstående tabell visar kommunens soliditetsutveckling mot Stockholm län.

Soliditet inkl. pensionsförpliktelser	2021	2020	2019	2018	2017
Salems kommun	36,0%	38,8%	34,1%	31,1%	30,9%
-Förändring (%)	-7,2%	13,8%	9,6%	0,6%	3,0%
Stockholms län		30,0%	26,3%	24,1%	25,1%

Denna marginella försvagning är tillfällig och på sikt beräknas kommunen kunna behålla en stark soliditet som är viktig för kommunens långsiktiga ekonomiska grund. Soliditeten för riket ligger kring 28% (2020), och kommunens soliditet som är markant bättre än rikets kan bedömas som tillfredsställande.

Pensionsskuldens utveckling

I bokslut 2021 uppgår den totala pensionsskulden i kommunen till 396 miljoner kronor (inklusive ansvarsförpliktelser och den del som är tryggad av pensionsförsäkringar), vilket är en ökning med 2,7% jämfört med år 2020. Det nya livslängdsantagandet är en av de bakomliggande faktorerna till den kraftiga ökningen. Pensionsskulden förväntas även fortsätta öka de kommande åren. Utredningsgraden på pensionsskulden är 97%.

Total pensionsskuld (mnkr)	2021	2020	2019	2018	2017
Pensionsförpliktelser, avsättning inkl. särskild löneskatt	146,1	128,8	116,9	94,9	77
Pensionsförpliktelser, ansvarsförbindelse inkl. särskild löneskatt	232,8	239,1	245,6	255,7	266,5
Pensionsförpliktelser som tryggats i pensionsförsäkring	17,1	17,7	15,4	15,4	15,4
Total pensionsskuld (mnkr)	396,0	385,6	377,9	366	358,9
-Förändring (%)	2,7%	2,0%	3,3%	2,0%	1,6%

Känslighetsanalys

Störst effekt på kommunens intäkter har en förändring av utdebiteringen (skatten) därefter följer generella statsbidrag samt de löpande avgifterna. På kostnadssidan är det personalkostnaderna och kostnaderna för inköp av varor och tjänster som har störst effekt om de förändras med 1%. Förändras räntenivån för upplåning har det också en stor effekt på kostnaderna.

Nedanstående tabell visar en bild av de olika variabler som finns i känslighetsanalysen:

Effekt på kommunens intäkter	Förändring	Effekt +/- mnkr
Förändrad utdebitering (skatt)	1kr	46,7
Generella statsbidrag och utjämning	1%	2,2
Löpande avgifter/hyror etc.	1%	1
100 kommuninvånare		6,5

Effekt på kommunens kostnader	Förändring	Effekt +/- mnkr
Personalkostnader	1%	6,4
Inköp av varor och tjänster	1%	2,4
Räntekostnader	1%	4
10 heltidstjänster		5,9

Slutsatser avseende resultat och ekonomisk ställning

Utifrån vad som beskrivits i analyserna av årets resultat och den ekonomiska ställningen har Salems kommun en god ekonomi. Sett över en femårsperiod (2017-2021) har den kommunala ekonomin befunnit sig i en relativt stabil finansiell ställning. I snitt har resultatnivåerna varit höga, drygt 4,5 procent i förhållande till skatter och statliga bidrag, och överträffat budgeterat resultat. Även soliditeten har förbättrats kraftigt, och ligger i en nivå som är mycket högre än snittet för Stockholms län och rikssnittet.

Kommunens påbörjade arbete med att jämföra standardkostnaderna med relevanta kommuner är ett led i att kunna se om det finns områden som behöver fördjupande analyser om hur resurserna används och ifall de skulle kunna användas mer effektivt.

Balanskravsresultat

Balanskravet är kommunallagens regelverk för krav på ekonomisk balans mellan intäkter och kostnader. Om kostnaderna är större än intäkterna ett enskilt räkenskapsår uppstår ett underskott som ska återställas inom de påföljande tre åren.

Kommunen har sedan balanskravets införandet år 2000, uppfyllt balanskravet, och det finns således inte något underskott att återställa. Kommunens resultatutjämningsreserv uppgår till 80 miljoner kronor.

Årets balanskravsresultat är positivt och uppgår till 40,4 miljoner kronor (35,2), vilket därmed lever upp till lagens krav. Jämfört mot tidigare år är balanskravsresultatet lite högre avseende 5-års snitt (37,5 miljoner kronor mellan år 2017-2021).

Vid avstämning av balanskravet i enlighet med LKBR (se tabellen nedan) görs följande slutsatser:

- Det finns inte något historiskt underskott att återställa.
- Resultatet innehåller realiserade vinster i värdepapper på 10,9 miljoner kronor som räknas bort.
- Det finns ingen planerad reservering till resultatutjämningsreserven, då nuvarande nivå på resultatutjämningsreserven anses vara tillräcklig (80 miljoner kronor).

Balanskravsutredning för årsbokslut 2021

Balanskravsutredning	Bokslut 2021	Bokslut 2020	Bokslut 2019	Bokslut 2018	Bokslut 2017
Årets resultat enligt resultaträkningen	51,3	50,5	53,1	19,9	46,1
- Samtliga realisationsvinster	0,0	-0,1	0,0	-0,4	-0,4
+ Realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
+ Realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
-/+ Orealiserade vinster och förluster i värdepapper	-10,9	-2,8	-6,6	0,0	0,0
-/+ Återföring av orealiserade vinster och förluster i värdepapper	0,0	7,8	0,0	0,0	0,0
= Årets resultat efter balanskravsjusteringar	40,4	55,4	46,5	19,5	45,7
- Reservering av medel till resultatutjämningsreserv	0,0	-20,2	0,0	0,0	0,0
+ Användning av medel från resultatutjämningsreserv	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
= Årets balanskravsresultat	40,4	35,2	46,5	19,5	45,7

Väsentliga personalförhållanden

Målet att vara en attraktiv arbetsgivare är en fortsatt viktig ambition. Syftet är att kunna behålla, attrahera och rekrytera personal med rätt kompetens och förståelse för uppdraget så att kommunen kan leverera service och tjänster av hög kvalitet till kommunens medborgare.

För att vara en attraktiv arbetsgivare är det viktigt att kommunens medarbetare först och främst upplever att så är fallet. Detta mäts bland annat genom nyckeltal för personalomsättning men även genom medarbetarenkäten som 2021 visade på ett fortsatt ökande och gott resultat. Den totala personalomsättningen har fortsatt att minska under 2021.

Personalstruktur

Bakgrundsfakta	2021	2020	2019	2018
Antal månadsavlönade - genomsnitt (antal)	1 064	1 062	1 084	1 105
Andel tillsvidareanställda (%)	87,9	87,2	90,1	87,1
Andel kvinnor (%)	78,2	77,8	78	79,1
Medelålder (år)	46,1	45,3	45,1	45,2
Korttidssjukfrånvaro 1-14 dgr (%)	3,8	4,2	3,0	2,7
Total sjukfrånvaro enl obl redovisning (%)	6,7	7,4	6,1	6,4
Andel långtidssjukfrånvaro (längre än 60 dagar) av den totala sjukfrånvaron (%)	35,6	26,1	38,8	45,4

Tabell Andel tillsvidareanställda, andel heltidssysselsatta och andel kvinnor mäts mot antal månadsavlönade.

Under 2021 har det i genomsnitt funnits 1 064 personer månadsavlönade anställda med en genomsnittlig sysselsättningsgrad på 90 %. Detta innebär att antalet årsarbetare varit 962,1.

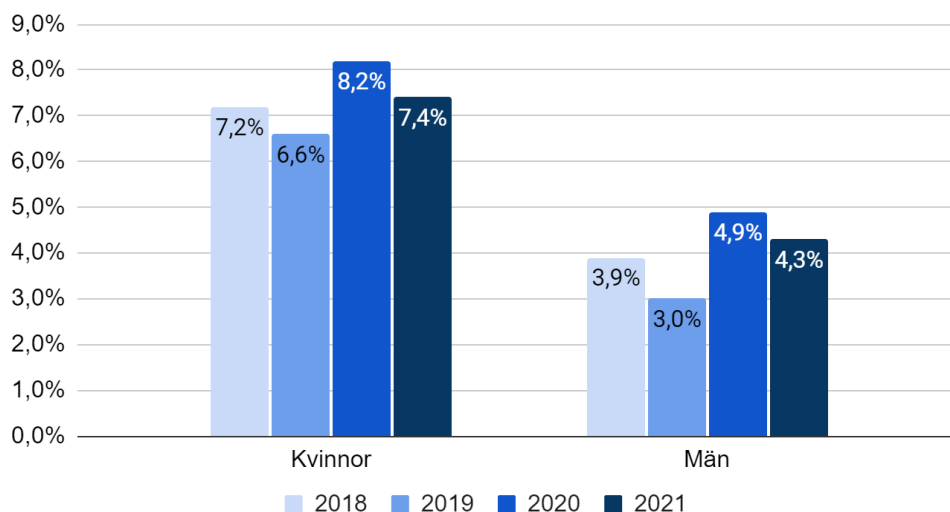
Andelen heltidsarbetande är relativt oförändrat mellan 2020-2021 bland både kvinnor och män.

Andelen heltidsarbetande kvinnor var 69,9% (71,0% år 2020) och bland männen var andelen 79,5% (85,6% år 2020). Deltidsarbete förekommer huvudsakligen inom socialförvaltningen och då företrädesvis inom äldreomsorgen. Ett pågående heltidsprojekt ("heltid som norm") initierat centralt av parterna SKR och Kommunal, fortsätter med ambitionen att öka antalet heltidsarbetande utifrån normen om heltid. Det är en svår och omständlig process men har ändå visat resultat vilket man bl.a. kan se genom att andelen lönespecifikationer har minskat under året.

Totalt för hela kommunen är personalomsättningen 6,7% för år 2021, som är en fortsatt minskning i jämförelse med 2020 då personalomsättningen låg på 8,3%. Minskningen ses framför allt inom Socialförvaltningen, Barn- och utbildningsförvaltningen samt Kultur- och fritidsförvaltningen. En förklaring är att coronapandemin fortsatt givit effekten att många väljer att stanna kvar på sina nuvarande arbeten.

Den totala sjukfrånvaron har trots coronapandemin minskat för kommunen som till viss del kan förklaras av en minskning av andra sjukdomar där medarbetare blivit bättre på att skydda sig genom att hålla avstånd och tvätta händerna.

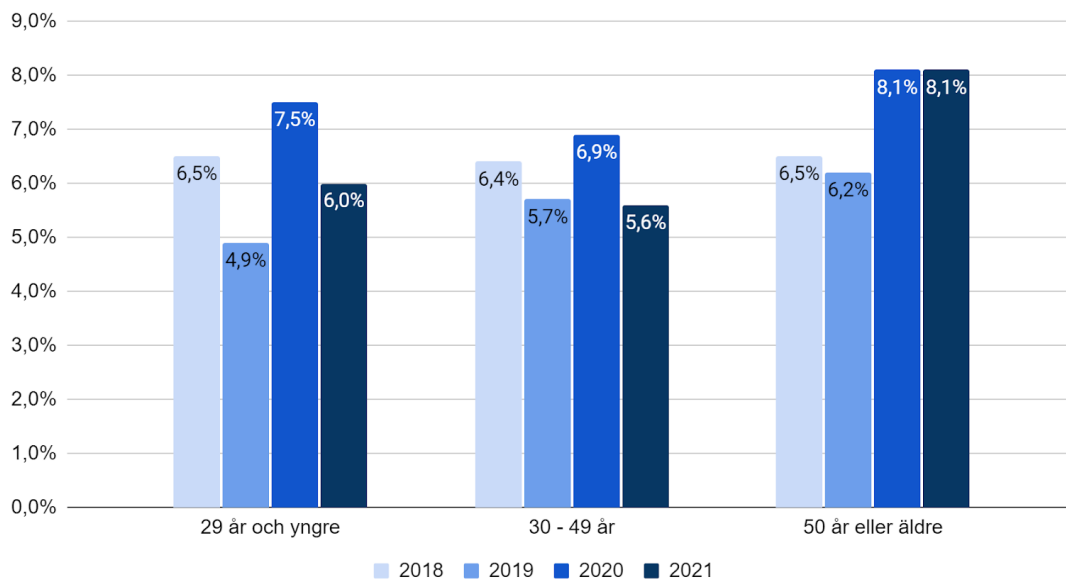
Sjukfrånvaro totalt, könsfördelad

Total sjukfrånvarotid indelat i åldersgrupper. Beräkning: summa sjukfrånvarotid per åldersgrupp dividerat med sammanlagd ordinarie arbetstid.

Kvinnor har generellt högre sjukfrånvaro än män, detta förklaras av att de är överrepresenterade i de grupper som arbetar inom vård skola och omsorg.

Sjukfrånvaro totalt, åldersfördelad

Total sjukfrånvarotid indelat i åldersgrupper. Beräkning: summa sjukfrånvarotid per åldersgrupp dividerat med sammanlagd ordinarie arbetstid.

De som är 29 år och yngre har en fortsatt relativt hög sjukfrånvaro även om den har minskat något de senaste åren. Åldersgruppen 50 år och äldre stod 2021 generellt för högst sjukfrånvaro i kommunen.

Förväntad utveckling

Enligt Sveriges kommuner och regioner, SKR, bedöms konjunkturen vara lite starkare under år 2021 och 2022 än vad som tidigare presenterats. Sysselsättningen bedöms fortsätta att stiga, och så kommer även arbetsutbudet. BNP-utvecklingen är prognostiserad till 3,6% för år 2022 och kommer därefter att sjunka till 1,6% år 2023.

Kommunens befolkningsprognos visar på en fortsatt befolkningstillväxt, utfallet för år 2021 visar på en folkökning om 1,7%, som kan jämföras mot Stockholm regionens ökning på 0,9%. Till år 2030 prognostiseras Salems befolkning öka till 19 799 personer och den största ökningen beräknas under år 2025-2026 i samband med bland annat nybyggnationer i Salem C, Södra Hallsta.

I prognosen ses en stor ökning av antalet personer i åldern 80 år och äldre. För kommunen innebär ökningen en ökad efterfrågan på olika former av samhällsservice, som till exempel hemtjänst och äldreboende.

Avseende kommunens ekonomiska planering och utveckling har kommunfullmäktige fastställt en budget och strategiplan för tre år framåt (budget för 2022 och plan för 2023-2024) i november 2021. En detaljerad budget för 2022 har arbetas fram under hösten. Den skattefinansierade verksamheten pressas av ökade kostnader, vilket innebär att relationen mellan resultat från skattefinansierad verksamhet och skatteintäkter och statsbidrag, enligt kommunens

beräkningar, blir lite svagare, men ändå når upp till målet på 1,5 procent under treårsperioden.

Verksamhetens nettokostnader förväntas öka med i snitt 3,4% per år fram till år 2024 och skatteintäkterna med ca 2,8%, vilket är anledningen till resultat försvagningen. Kostnaderna för

avskrivningar beräknas öka med närmare 38,6% under den kommande fyraårsperioden (år 2022 till 2025) om planerade investeringar genomförs. Utrymmet för självfinansiering av investeringar räcker inte till och den långfristiga låneskulden kommer att öka markant under perioden, men räknas ändå kunna hålla sig lägre än Stockholms läns snitt. Soliditeten väntas dock fortsatt vara god även om den sjunker något inför kommande två åren.

I tabellen ges en översikt över den ekonomiska planeringen för år 2022-2024.

Förväntad utveckling	Utfall År 2020	Utfall År 2021	Budget År 2022	Plan År 2023	Plan År 2024
Befolkning, antal	16 959	17 252	17 452	17 597	17 841
Verksamhetens nettokostnader inkl. avskrivning, mnkr	958,9	1 031,0	1 062,1	1 096,6	1 139,8
<i>därav avskrivningar, mnkr</i>	<i>60,6</i>	<i>57,0</i>	<i>62,2</i>	<i>74,9</i>	<i>79,0</i>
Skatteintäkter och statsbidrag, mnkr	1 014,8	1 073,6	1 090,5	1 128,3	1 166,7
Årets resultat exkl VA och jämförelsestörande poster, mnkr	36,9	51,6	29,7	27,0	19,8
Finansnetto, mnkr	-5,5	8,7	-5,1	-6,8	-7,6
Långfristig låneskuld, exkl. VA/invånare, tkr	15,1	16,9	23,9	25,9	26,6
Resultat i förhållande till skatteintäkter och statsbidrag, % (exkl. jämförelsestörande poster)	3,6%	4,8%	2,7%	2,4%	1,7%
Soliditet, %	38,8%	36,0%	33,7%	33,1%	36,5%
Investeringar (netto), inkl. exploateringar & överföringar, mnkr	93,4	192,9	319,4	228,5	-28,8
Utrymme självfinansiering investeringar, mnkr	111,1	108,3	91,9	101,9	98,8
<i>*Framtida siffrorna är från ram/budget som avser 2022-2024</i>					

Ekonomiska sammanställningar

Resultaträkning

Belopp i mnkr	Not	Bokslut 2021	*Budget 2021	Avvikelse mot budget	Bokslut 2020	Avvikelse mot fg år
Verksamhetens intäkter	3	257,1	227,3	29,9	285,2	-28,1
Verksamhetens kostnader	4	-1 231,2	-1 191,5	-39,6	-1 183,5	-47,7
Avskrivningar	5	-57,0	-58,3	1,3	-60,6	3,6
Verksamhetens nettokostnader		-1 031,0	-1 022,6	-8,5	-958,9	-72,1
Skatteintäkter	6	858,9	830,4	28,5	825,2	33,7
Generella statsbidrag och utjämning	7	214,7	206,9	7,8	189,6	25,1
Verksamhetens resultat		42,6	14,8	27,8	55,9	-13,4
Finansiella intäkter	8	11,9	2,9	9,0	7,5	4,5
Finansiella kostnader	9	-3,3	-8,2	5,0	-12,9	9,7
Resultat efter finansiella poster		51,3	9,4	41,9	50,5	0,8
Årets resultat		51,3	9,4	41,9	50,5	0,8

* Enligt kommunfullmäktiges beslut §49 dat. 2020-11-25 avseende budgeten för år 2021.

Balansräkning

Belopp i mnkr	Not	Bokslut 2021	Bokslut 2020	Förändring
Tillgångar				
Anläggningstillgångar				
Immateriella anläggningstillgångar	12	6,5	5,7	0,7
Materiella anläggningstillgångar				
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	13	938,3	940,3	-2,0
Maskiner och inventarier	14	64,1	54,8	9,3
Övriga materiella anläggningstillgångar	15	238,5	104,5	134,0
Finansiella anläggningstillgångar	16	43,5	31,3	12,3
Summa anläggningstillgångar		1 290,9	1 136,6	154,2
Bidrag till statlig infrastruktur	17	0,0	0,0	0,0
Omsättningstillgångar				
Förråd m.m.	18	18,4	35,4	-17,0
Fordringar	19	93,5	85,3	8,3
Kortfristiga placeringar	20	147,4	124,4	23,0
Kassa och bank	21	171,0	66,7	104,3
Summa omsättningstillgångar		430,4	311,7	118,6
Summa tillgångar		1 721,2	1 448,3	272,9
Eget kapital, avsättningar och skulder				
Eget kapital	22			
Årets resultat		-51,3	-50,5	-0,8
Resultatutjämningsreserv		-80,0	-59,8	-20,2
Övrigt eget kapital		-721,3	-691,0	-30,3
Summa eget kapital		-852,5	-801,3	-51,3
Avsättningar				
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	23	-146,1	-128,8	-17,3
Andra avsättningar	24	-10,8	0,0	-10,8
Summa avsättningar		-156,9	-128,8	-28,1
Skulder				
Långfristiga skulder	25	-516,8	-339,0	-177,9
Kortfristiga skulder	26	-194,9	-179,3	-15,7
Summa skulder		-711,8	-518,3	-193,5
Summa eget kapital, avsättningar och skulder		-1 721,2	-1 448,3	-272,9
Panter och ansvarsförbindelser				
Panter och därmed jämförliga säkerheter	27	-310,2	-329,2	19,0
Ansvarsförbindelser				
Pensionsförpliktelser som inte har tagits upp bland skulderna eller avsättningarna	28	-232,8	-239,1	6,3
Övriga ansvarsförbindelser	29	0,0	-0,1	0,0
Summa panter och ansvarsförbindelser		-543,0	-568,4	25,3

Kassaflödesanalys

Belopp i mnkr	Not	Bokslut 2021	Bokslut 2020	Förändring
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN				
Årets resultat		51,3	50,5	1
Justeringar för ej likviditetspåverkande poster	31	83,4	76,7	7
Övriga likviditetspåverkande poster	32	-2,4	-2,1	0
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapitalet		132,3	125,2	7
Ökning (-) / minskning (+) exploatering/förråd m.m.	18	17,0	-0,9	18
Ökning (-) / minskning (+) kortfristiga fordringar	19	-8,3	-8,7	0
Ökning (-) / minskning (+) finansiella omsättningstillg.	20	-23,0	-32,1	9
Ökning (+) / minskning (-) periodiserade invest.inkomster	25	-3,9	-3,1	3
Ökning (+) / minskning (-) exploateringsersättningar	25	0,0	-5,0	5
Ökning (+) / minskning (-) kortfristiga skulder	26	15,7	-100,6	116
Kassaflöde från den löpande verksamheten		129,7	-25,2	155
INVESTERINGSVERKSAMHETEN				
Investering i immateriella anläggningstillgångar	12	-3,2	-2,3	-1
Investering i materiella anläggningstillgångar	13-15	-191,7	-109,1	-83
Investering i finansiella anläggningstillgångar	16	-12,3	0,0	-12
Summa utgifter enligt Investeringsredovisning		-207,2	-111,4	-96
Nya investeringsinkomster under året		2,0	17,2	-15
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-205,2	-94,2	-111
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN				
Nyupptagna lån (+)	25	175,0	0,6	174
Nyupptagen finansiell leasing (+)		7,0	0,0	7
Amortering av låneskulder (-)	25	-2,2	-4,8	3
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		179,8	-4,2	184
Årets kassaflöde		104,3	-123,6	228
Likvida medel vid årets början		66,7	190,3	-124
Likvida medel vid årets slut	21	171,0	66,7	104

Noter

Innehåll

Not 1	Redovisningsprinciper
Not 2	Uppskattningar och bedömningar
Not 3-11	Noter till resultaträkning
Not 12-29	Noter till balansräkning
Not 30	Leasing
Not 31-33	Noter till kassaflödesanalysen
Not 34-36	Övriga obligatoriska upplysningar

Not 1 Redovisningsprinciper

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) och rekommendationer utgivna av Rådet för kommunal redovisning (RKR).

Sammanställda räkenskaper

Kommunen har inte 20% ägarandel eller väsentligt inflytande i något bolag eller kommunalförbund och därmed upprättas inte sammanställd redovisning.

Värderings- och omräkningsprinciper

Gränsdragning mellan kostnad och investering

Tillgångar avsedda för stadigvarande bruk eller innehav med en nyttjandeperiod om minst tre år klassificeras som anläggningstillgång om beloppet överstiger gränsen för mindre värde. Gränsen för mindre värde är 50 tusen kronor och gäller som gemensam gräns för materiella och immateriella tillgångar samt för finansiella leasingavtal.

Anläggningstillgångar

I anskaffningsvärdet ingår inga lånekostnader, ränteutgifter redovisas som kostnad i resultaträkningen.

Immateriella rättigheter, som medför framtida ekonomiska fördelar, tas upp som immateriell tillgång. Rättigheter med lång och obegränsad nyttjandeperiod som ledningsrätter (70 år) och servitut (obegränsad nyttjandeperiod) tas upp som immateriell tillgång oavsett beloppsgräns. Immateriella anläggningstillgångar är upptagna till anskaffningsvärde minus avskrivning och eventuell nedskrivning. Förvärvade IT licenser skrivs av linjärt under avtalstiden som är 3–10 år.

Materiella anläggningstillgångar är upptagna till anskaffningsvärde minus avskrivning och eventuell nedskrivning. Avskrivning sker linjärt för samtliga anläggningstillgångar som är utsatta för värdeminskning. Materiella anläggningstillgångar som har betydande komponenter med ett anskaffningsvärde på minst 100 tusen kronor, med väsentlig skillnad i nyttjandeperiod skrivs av separat.

Maskiner och inventarier skrivs av normalt på 3, 5 eller 10 år. Byggnader och tekniska anläggningar är uppdelade i komponenter med en avskrivningstid på mellan 3 och 70 år. En samlad bedömning av nyttjandeperioden för respektive tillgångstyp görs. Tillgångstypen skrivs sedan av över den närmast lägre avskrivningstiden.

Avskrivningstider för komponenter på byggnader och tekniska anläggningar

Komponent	Avskrivningstid, år
Komponenter för byggnader	
Grund och stomme	50, evig
Fasad, el, värme, sanitet (VS)	10-50
Fönster och ytterdörrar	5-33
Yttertak, köksinredning, inre golv, inre ytskikt väggar, innertak	10-33
Ventilation, hiss	10-40
Styr- och övervakningssystem för energiförbrukning	15
Gatukomponenter	
Dränering och diken, toppbeläggning, planteringar	10-33
Gatubelysningsanläggningar	10-40
Broreparation	10-20
Lekställningar	5-15
VA-komponenter	
VA-ledningar	33-70
VA-byggnader och byggkomponenter	15-50

För tillgångar där nyttjandeperioden styrs i avtal (t.ex. inhyrda fastigheter) används den planerade verkliga nyttjandeperioden som avskrivningstid.

För tillgångar med ett anskaffningsvärde överstigande 2,5 miljoner kronor och en nyttjandeperiod understigande 15 år görs en individuell bedömning av nyttjandeperioden, vilken därmed kan avvika från kommunens normala avskrivningstider. Omprövning av nyttjandeperioden sker om det finns omständigheter som pekar på att det är nödvändigt (t.ex. verksamhets-/organisationsförändringar, teknikskiften).

För tillgångar med en nyttjandeperiod överstigande 15 år görs dock alltid en omprövning vid större (över 10 miljoner kronor per objekt) reparations- eller ombyggnadsåtgärder. Om en ny bedömning av nyttjandeperioden avviker från tidigare fastställd avskrivningstid ändras avskrivningstiden alltid, om den bedöms vara kortare. Bedöms nyttjandetiden vara längre, ändras den normalt bara om det oavskrivna beloppet för tillgången överstiger 2,5 miljoner kronor.

Korttidsinventarier med en ekonomisk livslängd på max 3 år och inventarier av mindre värde, max 50 tusen kronor per objekt, kostnadsförs direkt.

Vid köp av utrustning av större omfattning, som har ett naturligt samband eller som kan anses ingå som ett led i en större inventarieinvestering inom ett objekt (fastighet), avskrivs under nyttjandeperiod samtliga inventarier även om några inventariers anskaffningsvärde understiger gränsen för mindre värde.

Finansiella anläggningstillgångar värderas till anskaffningsvärde med avdrag för eventuella nedskrivningar.

Omsättningstillgångar

Kundfordringar och övriga kortfristiga fordringar är upptagna till det belopp varmed de beräknas inflyta. Obetalda kundfakturer med förfalldatum 3 månader och äldre reserveras som befarade

kundförluster.

Tomter för försäljning värderas kollektivt per exploateringsetapp där totala utgifterna fördelas per tomt utifrån yta. I anskaffningsvärdet ingår mark, andel av projektering och direkta utgifter för åtgärder på tomtmarken.

För finansiella instrument värderade till verkligt värde har börskursen per balansdagen använts.

Leasing

Finansiella leasingavtal med ett avtalsvärde per objekt understigande 50 tusen kronor har klassificerats som ej uppsägningsbara operationella avtal och redovisas därför inte som anläggningstillgång. Dessa avtal ingår i noten för ej avskrivningsbar operationell leasing.

Resultatutjämningsreserv

Resultatutjämningsreserv (RUR) redovisas som del av eget kapital i balansräkningen och kan användas i balanskravsutredningen för att utjämna intäkter över en konjunkturcykel.

Avsättning för pensioner

Avsättning för pensioner värderas enligt RIPS i enlighet med RKR R10. Skandia beräknar pensionsskuld till bokslutstillfällena. Visstidsförordnanden som ger rätt till särskild avtalspension redovisas som avsättning när det är troligt att de kommer att leda till utbetalningar. Avtal som inte lösts ut redovisas som ansvarsförbindelse.

Den del av nyintjänad pension som inte utbetalats utan redovisas som avsättning är förmånsbestämd ålderspension, pension till efterlevande, PA-KL pension och avsättning för pension för förtroendevalda. Utbetalning av avgiftsbestämd ålderspension för 2021 (KAP-KL samt del av AKAP-KL) sker i 2022 och redovisas i rapporten som kortfristig skuld.

Skulder

Offentliga investeringsbidrag och VA-anslutningsavgifter tas upp som en förutbetalad intäkt och periodiseras över anläggningens nyttjandeperiod.

Verksamhetens kostnader

Internräntan 2021 för fördelning av kapitalkostnader för aktiverade investeringar uppgår till 1,25% (1,5% i år 2020) i enlighet med förslag från SKR, med undantag för VA-verksamhet.

Not 2 Uppskattningar och bedömningar

Periodisering

Väsentligt belopp för att periodisera intäkter och kostnader är 50 tusen kronor.

Andra avsättningar

Andra nya avsättningar för utgifter som ska betalas inom tre år från räkenskapsåret nuvärdesberäknas inte.

Jämförelsestörande poster

Jämförelsestörande poster särredovisas när dessa förekommer i not till resultaträkningen. Som jämförelsestörande betraktas följande poster:

- realisationsvinster vid fastighetsförsäljningar samt kostnader och intäkter för tomtförsäljning i samband med markexploatering
- nedskrivning/återföring av anläggningstillgångar

- netto av årets resultat för VA-verksamhet och skuldförändring till VA-kollektivet
- nya avsättningar för nedmontering/återställande avseende tiden före räkenskapsåret.

Not 3 Verksamhetens intäkter

Belopp i mnkr	Bokslut	Budget	Avvikelse	Bokslut	Avvikelse
	2021	2021 mot budget		2020	mot fg år
Försäljningsintäkter	1,5	1,2	0,3	2,1	-0,6
Taxor och avgifter	63,1	63,1	-0,1	60,8	2,3
Hyror och arrenden	27,1	33,2	-6,2	31,0	-3,9
Bidrag och kostnadsersättningar från staten	62,9	44,4	18,5	77,8	-14,9
därav: till socialförvaltningen	18,6	10,0	8,6	28,1	-9,5
Till barn- och utbildningsförvaltningen	33,5	27,8	5,7	29,2	4,3
Kompensation för höga sjuklönekostnader	3,9	0,0	3,9	6,8	-2,9
EU-bidrag	0,1	0,1	0,0	0,1	0,0
Övriga bidrag	38,6	36,7	1,9	36,7	2,0
Försäljning av verksamhet och konsulttjänster	50,0	48,5	1,5	54,5	-4,5
Intäkter från exploateringsverksamhet	13,9	0,0	13,9	22,1	-8,2
därav: försäljning av exploateringsfastigheter	13,2	0,0	13,2	17,0	-3,8
Realisationsvinster på anläggningstillgångar	0,0	0,0	0,0	0,1	-0,1
Övriga verksamhetsintäkter	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa	257,1	227,3	29,9	285,2	-28,1

Efter bokslutets upprättande har kommunen erhållit besked från Försäkringskassan daterad februari 2022 om ytterligare kompensation för höga sjuklönekostnader på +0,9 miljoner kronor avseende året 2021. Posten redovisas inte i räkenskaperna för året 2021, utan ska ingå i resultat för året 2022.

Not 4 Verksamhetens kostnader

Belopp i mnkr	Bokslut	Budget	Avvikelse	Bokslut	Avvikelse
	2021	2021 mot budget		2020	mot fg år
Personalkostnader exklusive pensionskostnader	-589,2	-568,8	-20,4	-584,2	-5,0
Pensionskostnader	-52,8	-49,4	-3,4	-44,7	-8,1
Lämnade bidrag	-27,0	-26,0	-1,0	-26,4	-0,6
Köp av huvudverksamhet	-364,4	-361,9	-2,5	-337,8	-26,6
därav: inom barn- och utbildningsförvaltningen	-273,3	-267,9	-5,4	-255,5	-17,8
Lokal- och markhyror samt övriga fastighetskostnader	-72,4	-75,3	3,0	-75,0	2,6
Inköp av material och varor	-31,7	-23,2	-8,5	-32,6	0,9
därav: Värdeförändring expl.fastigheter (förstudier och planering)	-4,2	0,0	-4,2	-0,1	-4,1
Inköp av tjänster	-51,8	-43,3	-8,6	-51,0	-0,9
Realisationsförluster och utrangeringar	-18,7	-0,3	-18,4	-3,6	-15,1
därav: Utrangering av anläggningstillgångar	-6,6	-0,3	-6,3	-2,1	-4,4
Värdeförändring pågående investeringar inom expl.områden (förstudier och planering)	-1,3	0,0	-1,3	-1,5	0,1
Förändring av avsättning för fastighetsrivning/återställande	-10,8	0,0	-10,8	0,0	-10,8
Anskaffningskostnad sålda exploateringsfastigheter	-1,1	0,0	-1,1	-0,1	-0,9
Övriga verksamhetskostnader	-22,0	-43,3	21,2	-28,1	6,0
därav: KS medel till förfogande	0,0	-19,2	19,2	0,0	0,0
Summa	-1 231,2	-1 191,5	-39,6	-1 183,5	-47,7

Not 5 Avskrivningar

Belopp i mnkr	Bokslut	Budget	Avvikelse	Bokslut	Avvikelse
	2021	2021	mot budget	2020	mot fg år
Avskrivning immateriella tillgångar	-2,0	-2,9	0,9	-2,5	0,5
Avskrivning byggnader och anläggningar	-44,3	-44,4	0,1	-44,2	-0,1
Avskrivning maskiner och inventarier	-12,6	-11,0	-1,6	-10,6	-2,0
Nedskrivning/återföring	2,0	0,0	2,0	-3,3	5,3
Summa	-57,0	-58,3	1,3	-60,6	3,6

Se även noterna 1 och 11-13.

Not 6 Skatteintäkter

Belopp i mnkr	Bokslut	Budget	Avvikelse	Bokslut	Avvikelse
	2021	2021	mot budget	2020	mot fg år
Preliminär kommunalskatt	836,8	836,4	0,5	841,3	-4,5
Preliminär slutavräkning innevarande år	19,3	-5,9	25,2	-12,0	31,3
Slutavräkningsdifferens föregående år	2,8	0,0	2,8	-4,1	6,9
Summa	858,9	830,4	28,5	825,2	33,7

Utfallet i noterna 6-7 är enligt SKR:s cirkulär 21:51 per 2021-12-28.

Efter bokslutets upprättande har SKR publicerat en ny skatteprognos daterad februari 2022, som signalerar en förbättring i den preliminära slutavräkningen för skatteintäkter med +3,1 miljoner kronor.

Not 7 Generella statsbidrag och utjämning

Belopp i mnkr	Bokslut	Budget	Avvikelse	Bokslut	Avvikelse
	2021	2021	mot budget	2020	mot fg år
Inkomstutjämningsbidrag	53,3	47,6	5,7	39,2	14,1
Kostnadsutjämningsbidrag	67,8	67,7	0,1	57,7	10,1
Regleringsbidrag/-avgift	50,2	50,0	0,2	17,2	33,0
Kommunal fastighetsavgift	32,4	32,8	-0,4	31,6	0,8
Bidrag/avgift för LSS-utjämning	1,1	1,6	-0,5	0,9	0,2
Övriga bidrag i utjämningsystemet	1,2	1,2	0,0	8,5	-7,3
Övriga generella bidrag från staten	8,7	6,0	2,7	34,5	-25,8
därav: Skolmiljarden	2,6	0,0	2,6	0,0	2,6
Säkerställa god vård äldre omsorg	6,0	0,0	6,0	0,0	6,0
Summa	214,7	206,9	7,8	189,6	25,1

Not 8 Finansiella intäkter

Belopp i mnkr	Bokslut	Budget	Avvikelse	Bokslut	Avvikelse
	2021	2021	mot budget	2020	mot fg år
Utdelningar från koncernföretag	0,0	0,0	0,0	1,0	-1,0
Utdelningar på aktier och andelar	0,1	0,0	0,1	0,1	0,0
Reavinst på försäljning av finansiella instrument	0,6	2,8	-2,2	3,3	-2,7
Orealiserad värdestegring på finansiella instrument	10,9	0,0	10,9	2,8	8,1
Ränteintäkter och övriga finansiella intäkter	0,3	0,1	0,2	0,2	0,1
Summa	11,9	2,9	9,0	7,5	4,5

Not 9 Finansiella kostnader

Belopp i mnkr	Bokslut	Budget	Avvikelse	Bokslut	Avvikelse
	2021	2021 mot budget		2020	mot fg år
Räntekostnader på lån	-0,6	-5,4	4,8	-1,1	0,5
Finansiell kostnad på pensionsavsättningar	-2,2	-2,2	0,0	-2,9	0,7
Kostnader från finansiella anläggningstillgångar	-0,2	0,0	-0,2	0,0	-0,2
Förlust vid försäljning av finansiella instrument samt förvaltningskostnader	-0,1	-0,4	0,3	-1,0	0,9
Återföring av tidigare års orealiserade vinster	0,0	0,0	0,0	-7,8	7,8
Övriga finansiella kostnader	-0,1	-0,2	0,1	-0,1	0,0
Summa	-3,3	-8,2	5,0	-12,9	9,7
Genomsnittlig upplåningsränta	0,17%			0,38%	

Not 10 Extraordinära poster

Det finns inte några extraordinära intäkter och kostnader att redovisa.

Not 11 Jämförelsestörande poster

Belopp i mnkr	Bokslut	Budget	Avvikelse	Bokslut	Avvikelse
	2021	2021 mot budget		2020	mot fg år
Netto VA-resultat och skuldförändring till VA	0,0	-0,9	0,9	0,0	0,0
Intäkter från exploateringar, exklusive VA	14,7	0,0	14,7	22,1	-7,4
därav: Karlskronaviken	12,9	0,0	12,9	0,0	12,9
Realisationsvinster på anläggningstillgångar	0,0	0,0	0,0	0,1	-0,1
Kostnader för exploateringar, exklusive VA	-10,2	0,0	-10,2	-4,9	-5,3
därav: Karlskronaviken	-1,1	0,0	-1,1	0,0	-1,1
Rönninge Kungsgård	-1,7	0,0	-1,7	-0,4	-1,3
Södra Hallsta	-1,4	0,0	-1,4	-1,1	-0,3
Salems centrum	-5,8	0,0	-5,8	-2,3	-3,5
Avsättning för nedmontering/återställande, tidigare år	-6,8	0,0	-6,8	0,0	-6,8
därav: modulhus Södra Vitsippan och S. Skyttorp	-3,7	0,0	-3,7	0,0	-3,7
förskola Skogsängsgården	-3,1	0,0	-3,1	0,0	-3,1
Nedskrivning/återföring byggnader och anläggningar	2,0	0,0	2,0	-3,3	5,3
Summa	-0,3	-0,9	0,6	14,0	-14,3

Not 12 Immateriella anläggningstillgångar

Belopp i mnkr	Bokslut 2021	Bokslut 2020	Förändring
Internt upparbetade immateriella anläggningstillgångar - det finns inte några poster att redovisa.			
Förvärvade immateriella tillgångar			
Ingående anskaffningsvärde	15,3	12,4	2,8
Inköp	3,2	2,3	0,9
Utrangeringar	-1,4	-0,5	-0,9
Överföringar från övriga materiella anläggningar	0,2	0,9	-0,7
Utgående anskaffningsvärde	17,3	15,3	2,0
Ingående ackumulerade avskrivningar	-9,5	-7,5	-2,0
Utrangeringar	0,7	0,5	0,2
Årets avskrivningar	-2,0	-2,5	0,5
Utgående ackumulerade avskrivningar	-10,8	-9,5	-1,3
Utgående redovisat värde	6,5	5,7	0,7
Bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod, år	5	6	

Not 13 Mark, byggnader och tekniska anläggningar

Belopp i mnkr	Bokslut 2021	Bokslut 2020	Förändring
Ingående anskaffningsvärde	1 603,9	1 501,6	102,4
Inköp	30,8	58,9	-28,1
Utrangeringar	-6,4	-6,1	-0,3
Överföringar från övriga materiella anläggningar	4,1	49,5	-45,4
Överföring från omsättningstillgångar	9,1	49,5	-40,4
Utgående anskaffningsvärde	1 641,6	1 603,9	37,7
Ingående ackumulerade avskrivningar	-627,1	-586,9	-40,2
Utrangeringar	2,7	4,0	-1,3
Årets avskrivningar	-44,3	-44,2	-0,1
Utgående ackumulerade avskrivningar	-668,8	-627,1	-41,7
Ingående ackumulerade nedskrivningar	-36,5	-33,2	-3,3
Årets nedskrivningar / återföringar	2,0	-3,3	5,3
Varav: Förskola Skogsängsgården	-0,2	-3,3	3,1
Kommunhus, Skyttorpsskolan och bibliotek Murgrönan	2,1	0,0	2,1
Utgående ackumulerade nedskrivningar	-34,5	-36,5	2,0
Utgående redovisat värde	938,3	940,3	-2,0
Därav finansiell leasing	0,0	0,0	0,0
Bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod, år	37	35	

Nedskrivningsprövning har skett under räkenskapsåret. Slutåret för nyttjande av Skogsängsgården är 2023, oförändrat. Jämfört med föregående års bedömning har slutperioden för nyttjande av Skyttorpsskolan flyttats tre år framåt och för kommunhus och bibliotek Murgrönan - fem år framåt, vilket är orsaken till återföring av nedskrivningarna med +2,1 miljoner kronor i år 2021.

Not 14 Maskiner och inventarier

Belopp i mnkr	Bokslut 2021	Bokslut 2020	Förändring
Ingående anskaffningsvärde	118,1	107,2	10,9
Inköp	17,2	10,6	6,6
Ny finansiell leasing	7,0	0,7	6,3
Utrangeringar	-5,5	-1,0	-4,6
Överföringar	0,0	0,6	-0,6
Utgående anskaffningsvärde	136,8	118,1	18,7
Ingående ackumulerade avskrivningar	-63,3	-53,5	-9,7
Utrangeringar	3,3	0,9	2,3
Årets avskrivningar	-11,9	-10,5	-1,4
Årets avskrivningar, finansiell leasing	-0,7	-0,1	-0,6
Utgående ackumulerade avskrivningar	-72,7	-63,3	-9,4
Utgående redovisat värde	64,1	54,8	9,3
Därav finansiell leasing	6,9	0,6	-0,1
Bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod, år	11	11	

Not 15 Övriga materiella anläggningstillgångar

Belopp i mnkr	Bokslut 2021	Bokslut 2020	Förändring
Pågående investeringar			
Ingående anskaffningsvärde	104,5	116,5	-12,1
Årets investeringar	136,7	38,9	97,8
Överföringar till anläggningstillgångar	-4,3	-51,0	46,7
Överföringar från omsättningstillgångar	1,5	0,0	1,5
Överföring till drift	0,1	0,1	0,1
Utgående redovisat värde	238,5	104,5	134,0
Pågående investeringar avskrivs inte.			

Not 16 Finansiella anläggningstillgångar

Belopp i mnkr	Bokslut 2021	Bokslut 2020	Förändring
Aktier och andelar	0,1	0,4	-0,3
Kommuninvest ekonomisk förening	14,8	2,2	12,6
Summa aktier och andelar kommunkoncernföretag mm	14,9	2,6	12,3
Bostadsrätter	28,6	28,6	0,0
Summa	43,5	31,3	12,3

Not 17 Bidrag till infrastruktur

Det finns inte några poster att redovisa.

Not 18 Förråd m.m.

Belopp i mnkr	Bokslut 2021	Bokslut 2020	Förändring
Tomter för försäljning			
Rönninge Centrum	3,1	3,1	0,0
Heliodal	0,0	1,5	-1,5
Karlskronaviken	0,0	0,9	-0,9
Rönninge Kungsgård	0,0	0,8	-0,8
Solliden	0,0	1,3	-1,3
Södra Hallsta	15,3	15,3	0,0
Salems centrum	0,0	12,4	-12,4
Summa	18,4	35,4	-17,0

Not 19 Fordringar

Belopp i mnkr	Bokslut 2021	Bokslut 2020	Förändring
Kundfordringar	7,0	13,7	-6,7
Statsbidragsfordringar och kostnadsersättningar	30,2	31,9	-1,7
Kommunalskattfordringar	19,3	0,0	19,3
Övriga kortfristiga fordringar	15,4	15,3	0,1
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	21,8	24,5	-2,7
Summa	93,5	85,3	8,3

Not 20 Kortfristiga placeringar

Belopp i mnkr	Bokslut 2021	Bokslut 2020	Förändring
Aktier och andelar			
Anskaffningsvärde	131,9	119,8	12,1
Orealiserad värdestegring vid årets slut (värdering)	15,5	4,6	10,9
Summa	147,4	124,4	23,0

Aktier och andelar är marknadsnoterade; de har värderats till verkligt värde genom att köpkurs per balansdagen har använts. Se även noter 8-9.

Not 21 Kassa och bank

Belopp i mnkr	Bokslut 2021	Bokslut 2020	Förändring
Bank	171,0	66,7	104,3

Not 22 Eget kapital

Belopp i mnkr	Bokslut 2021	Bokslut 2020	Förändring
Ingående eget kapital exkl resultatutjämningsreserv	-721,3	-691,0	-30,3
Resultatutjämningsreserv *	-80,0	-59,8	-20,2
Varav: reservering från förra årets resultat (ökning)	-20,2	0,0	-20,2
Årets resultat	-51,3	-50,5	-0,8
Summa eget kapital	-852,5	-801,3	-51,3

* KF-beslut §25 dat. juni 2013, § 10 dat. april 2014. KF-beslut §18 dat. april 2021.

Not 23 Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser

Belopp i mnkr	Bokslut 2021	Bokslut 2020	Förändring
Ingående avsättning till pensioner inkl löneskatt	-128,8	-116,9	-11,9
Nyintjänad pension, varav förmånbestämd ÅP & särskild avtalspension	-8,1	-7,2	-0,9
Årets utbetalningar	2,4	2,1	0,3
Ränte- och basbeloppsuppräknig	-1,7	-2,5	0,9
Ändring av försäkringstekniska grunder	-6,0	0,3	-6,3
Övrig post	-0,5	-2,2	1,7
Förändring av löneskatt	-3,4	-2,3	-1,1
Summa avsatt till pensioner inkl löneskatt	-146,1	-128,8	-17,3
Antal visstidsförordnanden, politiker	2	2	0
Utrednings-/aktualiseringsgrad	97%	97%	

Överskottsfondens utveckling: Inlösen av pensionsförpliktelser inom förmånsbestämd ålderspension gjordes hos KPA år 2013-2015 med 15,4 miljoner kronor avseende förmånsbestämda delen.

Överskottsmedel i försäkringen uppgick till 0,5 miljoner kronor per 2021-12-31.

Not 24 Andra avsättningar

Belopp i mnkr	Bokslut 2021	Bokslut 2020	Förändring
Avsättning för nedmontering/rivning och återställande av fastigheter			
Redovisat värde vid årets början	0,0	0,0	0,0
Avsättningar gjorda under året	-10,8	0,0	-10,8
Modulhus Södra Vitsippan och Södra Skyttorp:	-4,8	0,0	-4,8
sep 2017 - dec 2020 (jämförelsestörande, se not 11)	-3,7	0,0	-3,7
jan - dec 2021	-1,1	0,0	-1,1
Förskola Skogsängsgården:	-6,0	0,0	-6,0
dec 2019 - dec 2020 (jämförelsestörande, se not 11)	-3,1	0,0	-3,1
jan - dec 2021	-2,9	0,0	-2,9
Utgående avsättning	-10,8	0,0	-10,8

Hyresperioden för modulhus Södra Vitsippan och Södra Skyttorp är 5 år, september 2017 - augusti 2022. Nedmonteringen och återställandet uppskattas kosta 5,5 miljoner kronor och planeras att börja i september 2022. Den linjärt beräknade avsättningen på 4,8 miljoner kronor avser perioden

september 2017 - december 2021.

Beslutet om rivning av Skogängsgården togs i december 2019. Rivningen och återställandet uppskattas kosta 10,0 miljoner kronor och bedöms att starta i juni 2023. Den linjärt beräknade avsättningen på 6 miljoner kronor avser perioden december 2019 - december 2021.

Inom kommungränsen finns det nedlagda deponier, som inte bedöms kräva efterbehandling, och därmed görs det inte avsättningar för deponi. Däremot har kommunen ett borgensåtagande utanför balansräkningen mot sitt delägda företag SRV som i sin tur har återvinningscentral inom kommungränsen och deponianläggningar.

Not 25 Långfristiga skulder

Belopp i mnkr	Bokslut 2021	Bokslut 2020	Förändring
Långfristig upplåning i banker och kreditinstitut	-403,4	-229,9	-173,5
Långfristig leasingkuld	-6,9	-0,6	-6,3
Förutbetalda intäkter för pågående investeringar	-0,6	-0,5	-0,1
Förutbetalda intäkter anläggnings-/anslutningsavgifter	-82,5	-82,3	-0,2
Förutbetalda intäkter offentliga investeringsbidrag	-21,2	-23,0	1,8
Skulder till VA-kollektivet	-2,3	-2,7	0,4
Summa Långfristiga skulder	-516,8	-339,0	-177,9
Uppgifter om lång- och kortfristig upplåning			
Genomsnittlig kapitalbindningstid	1,1 år	0,2 år	
Genomsnittlig ränta	0,17%	0,38%	
Kapitalförfall andel av lån			
Obundna banklån	-228,4	-228,4	0,0
0-1 år	-1,5	-4,8	3,3
1-3 år	-175,0	-1,5	-173,5

Förutbetalda intäkter för anläggningsavgifter periodiseras på det antal år vilket är lika med den vägda genomsnittliga nyttjandeperioden för VA-anläggningen, 50 år i snitt.

Det offentliga investeringsbidraget periodiseras på det antal år vilket är lika med nyttjandeperioden för den tillgång som bidraget avser, 14 år i snitt.

Not 26 Kortfristiga skulder

Belopp i mnkr	Bokslut 2021	Bokslut 2020	Förändring
Kortfristiga skulder till banker och kreditinstitut	-1,5	-4,8	3,3
Leverantörsskulder	-62,1	-32,4	-29,7
Personalens skatter, avgifter och avdrag	-20,7	-22,2	1,5
Retroaktiva löner och OB-ersättning	-10,7	-6,2	-4,5
Semester- och övertidsskuld	-41,4	-39,9	-1,4
Kommunalskatteskulder	-9,2	-23,3	14,1
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	-48,9	-49,5	0,6
Övriga kortfristiga skulder	-0,4	-0,9	0,5
Summa	-194,9	-179,3	-15,7

Not 27 Panter och därmed jämförliga säkerheter

Belopp i mnkr	Bokslut 2021	Bokslut 2020	Förändring
Borgen o förpliktelse gentemot delägda företag	-61,5	-55,8	-5,7
Kommunalt borgens- o förlustansvar, egna hem	0,0	0,0	0,0
Förpliktelse mot kontrakterade entreprenörer	-46,9	-46,9	0,0
Inhyrda lokaler/fastigheter	-181,8	-206,4	24,6
Övriga förpliktelser	-20,1	-20,1	0,0
Summa	-310,2	-329,2	19,0

Upplysning angående Kommuninvest:

Salems kommun ingick i september 2010 en solidarisk borgen som för egen skuld och för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga nuvarande och framtida förpliktelser. Samtliga 294 kommuner och landsting/regioner som per 2021-12-31 var medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingått likalydande borgensförbindelser.

Vid en uppskattning av den finansiella effekten av Salems kommuns ansvar enligt ovan nämnd borgensförbindelse, kan noteras att per 2021-12-31 uppgick Kommuninvest i Sverige AB:s totala förpliktelser till 510,9 miljarder kronor och totala tillgångar till 518,7 miljarder kronor. Salems kommunens andel av de totala förpliktelserna uppgick till 567,3 miljoner kronor och andelen av de totala tillgångarna uppgick till 573,2 miljoner kronor.

Not 28 Pensionsförpliktelser som inte tagits upp bland skulderna eller avsättningarna

Belopp i mnkr	Bokslut 2021	Bokslut 2020	Förändring
Ansvarsförbindelse för pensioner intjänade före 1998			
Ingående ansvarsförbindelse inkl löneskatt	-239,1	-245,6	6,5
Årets utbetalningar	12,2	12,5	-0,3
Ränte- och basbeloppsuppräknig	-3,2	-5,6	2,4
Ändringar av försäkringstekniska grunder	-3,9	1,0	-4,9
Nyintjänad pension och övrig post	0,0	-2,7	2,7
Förändring av löneskatt	1,2	1,3	0,0
Utgående ansvarsförbindelse för pensioner intjänade före 1998 inkl löneskatt	-232,8	-239,1	6,3

Not 29 Övriga ansvarsförbindelser

Belopp i mnkr	Bokslut 2021	Bokslut 2020	Förändring
Privata medel	0,0	-0,1	0,0
Summa övriga ansvarsförbindelser	0,0	-0,1	0,0

Not 30 Leasing

Belopp i mnkr	Bokslut 2021	Bokslut 2020	Förändring
Finansiella leasingavtal, maskiner och inventarier			
Totala minimileaseavgifter	-7,0	-0,6	-6,4
Framtida finansiella kostnader	0,1	0,0	0,1
Nuvärde minimileaseavgifter	-6,9	-0,6	-6,3
Därav förfall inom 1 år	-1,9	-0,1	-1,7
Därav förfall inom 1-5 år	-5,0	-0,4	-4,6
Därav förfall senare än 5 år	0,0	0,0	0,0
Ej uppsägningsbara operationella leasingavtal uthyrning			
Framtida minimileaseavgifter förfaller enligt följande:			
Utbetalning inom 1 år	-11,4	-13,9	2,5
Utbetalning senare än ett år, men inom 5 år	-3,2	-8,5	5,3
Utbetalning senare än 5 år	0,0	0,0	0,0

Noter 31-33 till kassaflödesanalys

Belopp i tkr	Not	Bokslut 2021	Bokslut 2020	Förändring
Not 31 Justering för ej likviditetspåverkande poster				
Avskrivningar		59,0	57,3	2
Nedskrivningar/Återföringar		-2,0	3,3	-5
Utrangeringar		6,6	2,1	4
Gjorda avsättningar	23-24	30,5	14,0	17
Övriga ej likviditetspåverkande poster		-10,7	0	0
Summa		83,4	76,7	17
Not 32 Övriga likviditetspåverkande poster som tillhör den löpande verksamheten				
Utbetalning av avsättningar för pensioner		-2,4	-2,1	0
Summa		-2,4	-2,1	0

Not 33 Poster som redovisas i annan sektion

Det finns inte några poster att redovisa.

Not 34 Upprättade särredovisningar

Särredovisning för VA-verksamhet har upprättats under räkenskapsåret i enlighet med Lag om allmänna vattentjänst. VA-redovisningen består av resultaträkning, balansräkning och noter. Dessa finns tillgängliga som bilaga till årsredovisningen.

Not 35 Upplysning om kostnader för räkenskapsrevision

Belopp i tkr	Bokslut 2021	Bokslut 2020	Förändring
Kostnader för räkenskapsrevision			
Sakkunnigt biträde	90,0	90,0	0,0
Förtroendevalda revisorer	0,0	0,0	0,0
Total kostnad för räkenskapsrevision	90,0	90,0	0,0
Kostnad för övrig revision			
Sakkunnigt biträde	470,0	455,0	15,0
Förtroendevalda revisorer	179,0	170,0	9,0
Total kostnad för övrig revision	649,0	625,0	24,0
Total kostnad för revision	739,0	715,0	24,0

Driftredovisning

Belopp i mnkr	Bokslut 2021	*Budget 2021 mot budget	Avvikelse	Bokslut 2020	Avvikelse mot fg år
KOMMUNSTYRELSE					
Intäkter	3,9	2,2	1,7	6,7	-2,7
Kostnader	-76,3	-79,1	2,8	-70,9	-5,4
Nettokostnader	-72,4	-76,9	4,5	-64,3	-8,1
MILJÖ- OCH SAMHÄLLSBYGGNADSFÖRVALTNING (exkl VA-verksamhet och Mark inköp & försäljning)					
Intäkter	39,6	38,8	0,8	41,2	-1,7
Kostnader	-107,5	-110,7	3,1	-107,7	0,2
Nettokostnader	-68,0	-71,9	3,9	-66,5	-1,5
MARK INKÖP OCH FÖRSÄLJNING					
Intäkter	14,0	0,0	14,0	17,2	-3,1
Kostnader	-4,6	0,0	-4,6	-0,3	-4,3
Nettokostnader	9,4	0,0	9,4	16,9	-7,4
VA-VERKSAMHET					
Intäkter	28,1	26,7	1,4	26,2	1,9
Kostnader	-28,5	-27,6	-0,9	-26,2	-2,3
Nettokostnader	-0,4	-0,9	0,5	0,0	-0,4
BYGG- OCH MILJÖNÄMND					
Intäkter	3,2	3,9	-0,7	4,6	-1,4
Kostnader	-7,5	-8,3	0,7	-6,5	-1,0
Nettokostnader	-4,3	-4,4	0,0	-1,9	-2,4
KULTUR- OCH FRITIDSNÄMND					
Intäkter	1,2	1,3	-0,1	1,2	0,1
Kostnader	-15,7	-16,4	0,7	-15,8	0,1
Nettokostnader	-14,5	-15,1	0,6	-14,7	0,2
BARN- OCH UTBILDNINGSNÄMND					
Intäkter	380,6	375,0	5,6	383,5	-2,9
Kostnader	-861,2	-854,0	-7,2	-855,2	-6,0
Nettokostnader	-480,6	-479,0	-1,6	-471,6	-8,9
SOCIALNÄMND					
Intäkter	196,7	187,5	9,2	128,7	68,0
Kostnader	-496,0	-487,7	-8,3	-429,4	-66,5
Nettokostnader	-299,2	-300,1	0,9	-300,8	1,5
REVISORSNÄMND					
Kostnader	-0,7	-0,7	-0,1	-0,7	0,0
Nettokostnader	-0,7	-0,7	-0,1	-0,7	0,0
ÖVERFÖRMYNDARNÄMND					
Kostnader	-1,5	-1,8	0,2	-1,5	0,0
Nettokostnader	-1,5	-1,8	0,2	-1,5	0,0
JUSTERINGSPOSTER **					
Intäkter	-410,2	-408,1	-2,1	-324,0	-86,1
Kostnader	368,4	394,5	-26,1	330,8	37,6
Nettokostnader	-41,8	-13,6	-28,2	6,8	-48,6
Verksamhetens intäkter	257,1	227,3	29,9	285,2	-28,1
Verksamhetens kostnader	-1 231,2	-1 191,5	-39,6	-1 183,5	-47,7
Verksamhetens intäkter och kostnader enligt resultaträkning	-974,0	-964,3	-9,8	-898,3	-75,8

* För budget för år 2021 finns det fullmäktiges beslut, som är specificerade under resultaträkningen. Upplysningar till drift- och investeringsredovisning om uppbyggnad med mera finns som bilaga.

** Justeringsposter i driftredovisningen består delvis av tillägg av de verksamhetens intäkter och kostnader som redovisas centralt inom finansenheten; och delvis av avdrag av de poster som finns inom nämnder, men ej är hänförliga till verksamhetens intäkter och kostnader i resultaträkningen:

Belopp i mnkr	Bokslut	Budget	Avvikelse	Bokslut	Avvikelse
	2021	2021	mot budget	2020	mot fg år
Justeringsintäkter					
Tillägg: verksamhetens intäkter inom finans	10,6	6,9	3,6	23,7	-13,1
Ersättning för höga sjuklönekostnader	3,9	0,0	3,9	6,8	-2,9
Övriga offentliga riktade bidrag o ersättningar	4,1	4,8	-0,7	9,9	-5,8
Skuldfört till VA-kollektivet	0,4	0,0	0,4	0,0	0,4
Gatu- o expl.ersättningar från privata aktörer	0,0	0,0	0,0	5,1	-5,1
Övrigt	2,1	2,1	0,0	2,0	0,2
Avdrag: interna intäkter inom nämnder	420,8	415,0	5,7	347,8	73,0
Summa Justeringsintäkter	-410,2	-408,1	-2,1	-324,0	-86,1
Justeringskostnader					
Tillägg: verks. kostnader inom finans	-51,3	-22,5	-28,7	-24,4	-26,9
varav: Personalkostnader	-29,5	-21,7	-7,8	-21,0	-8,5
Förstudier expl.fastigheter o -investeringar	-5,2	0,0	-5,2	-2,1	-3,1
Utrangering av anläggningstillgångar	-6,6	-0,3	-6,3	-2,1	-4,4
Avsättning för rivning och återställande	-10,8	0,0	-10,8	0,0	-10,8
Övrigt	0,8	-0,5	1,3	0,9	-0,2
Tillägg: netto interna poster inom finans	1,0	1,8	-0,8	1,4	-0,3
Tillägg: interna intäkter inom nämnder	420,8	415,0	5,7	347,8	73,0
Avdrag: ej verks. kostnader inom nämnder	2,2	-0,2	2,4	-6,1	8,2
Avskrivningar inom VA-verksamheten	-6,5	-6,2	-0,3	-6,0	-0,5
Generella bidrag och finansiella poster	8,7	5,9	2,7	-0,1	8,7
Summa Justeringskostnader	368,4	394,5	-26,1	330,8	37,6

Kommunstyrelsens förvaltning har en positiv avvikelse mot budget på 4,5 miljoner kronor. Avvikelsen återfinns inom posten Kommunstyrelsens medel till förfogande. I budget fanns 13,2 miljoner kronor och 8,6 miljoner kronor användes för bland annat en utökad socioekonomisk resursfördelning inom skolan och utökad skolpeng, kompensation för fördyringar av försäkringar, feriearbetare och bidrag till föreningar. Jämfört med föregående år har nettokostnaderna ökat med 8,1 miljoner kronor (12,6%), vilket till största delen avser de medel som funnits inom kommunstyrelsens medel till förfogande. Kommunstyrelsen exklusive medel till förfogande har ett årsresultat som ligger i nivå med årets budget.

Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen har en positiv avvikelse om 3,9 miljoner kronor mot årets budget. Avvikelsen avser framför allt lägre inhyringskostnader, då kommunen har återlämnat 27 lägenheter avsedda för flyktingar/nyanlända. Jämfört mot föregående år har nettokostnaderna ökat med 1,5 miljoner kronor (2,2%).

Markinköp och tomtförsäljning för kommunen visar att försäljning skett med 14 miljoner kronor. I posten återfinns därutöver kostnader för markinköp samt förstudier inom exploateringsverksamheten och dessa har uppgått till 4,6 miljoner kronor. Netto 9,4 miljoner kronor i intäkter för helåret. Försäljning av mark budgeteras inte i driftredovisningen, då dessa är svåra att förutse när de ska inträffa. Intäkterna avser försäljning av mark inom exploateringsområdet Karlskronaviken.

Kultur- och fritidsnämnden har redovisat en positiv budgetavvikelse med 0,6 miljoner kronor. Avvikelsen beror på att det funnits vakanser under delar av året. Även under år 2021 har vissa evenemang ställts in, exempelvis Salemsdagen, Nationaldagen och Valborgsmässofirande. .

Barn- och utbildningsnämnden har en negativ budgetavvikelse om 1,6 miljoner kronor.

Jämförelser av kostnader för år 2020 och år 2021 visar att de verksamheter som ökat nettokostnaden mest är särskolan med 2,3 miljoner kronor och gymnasiet med 7,6 miljoner kronor samt AST-verksamheten med 3,2 miljoner kronor. Övriga verksamheter har lägre nettokostnader jämfört med år 2020, eller endast en mindre ökning.

Budgetavvikelserna avseende år 2021 består av både positiva och negativa delar. Största positiva avvikelserna står förskola och grundskola för och de största negativa återfinns inom gymnasiet och AST-verksamheten. De områden med väsentliga avvikelser beskrivs nedan:

Förvaltningsövergripande verksamheter (+1,3 miljoner kronor)

Avvikelsen innefattar vakanser inom förvaltningen samt att skolskjutsarna fick lägre kostnader mot det som budgeterades. Detta berodde bland annat på en något högre budget i och med att en ny leverantör tillträdde vid årsskiftet.

Förskola och pedagogisk omsorg (+4,9 miljoner kronor)

För de kommunala förskolorna blev årets överskott 0,5 miljoner kronor. Den största avvikelsen avser färre inskrivna barn än vad befolkningsprognoser och nyttjandegrader antog vid budgeteringstillfället, vilket ledde till lägre utbetalda barnpengar både till förskolor i egen regi och externt köpta platser. Det har även varit fler barn från andra kommuner i verksamheten som bidragit till det positiva resultatet.

Grundskola (+4,4 miljoner kronor)

Grundskolorna i egen regi visar totalt sett en positiv budgetavvikelse med 0,8 miljoner kronor. Några skolor visade i prognoserna underskott och har vidtagit åtgärder för att försöka minska underskott eller helt hantera detta. Behovet av skolbarnsomsorg har varit lägre under pandemin och att det finns fler barn från andra kommuner i vår verksamhet har bidragit till nämndens positiva resultat.

Under året fick nämnden ett tillskott för att förstärka den socioekonomiska tilldelningen samt medel för att kunna bibehålla grundskolepengen i nivå med år 2020.

Gymnasiet (-7,5 miljoner kronor)

Kommunens gymnasium har haft färre elever än förväntat, vilket har en stor påverkan på verksamheten. Detta har inneburit stora svårigheter att lägga effektiva schema både avseende lokaler och personal. Kommunens egna gymnasium har en avvikelse på -4,6 miljoner kronor mot årets budget. För de elever som går i andra kommuners skolor har kostnaderna blivit högre än förväntat i och med att det är svårt att beräkna vilket program ungdomarna väljer och hur många som behöver

ett ytterligare år på gymnasiet för att de byter program eller för att de behöver ett extra år för att klara programmet.

AST-verksamheten (-4,4 miljoner kronor)

AST-verksamheten utökades under året med en ny grupp yngre elever, vilket inte var känt vid budgeteringstillfället, vilket står för 1,8 miljoner kronor av avvikelsen. Inom verksamheten har skolan behövt fokusera på att öka tryggheten i de elevgrupper som funnits och inte kunnat ta emot nya elever, vilket har betytt att elevpengen för skolan blivit lägre än förväntat. Därutöver har skolan haft vikariekostnader och behov av högre bemanning för att behoven hos eleverna varit högt.

Socialnämnden redovisar en positiv avvikelse om 0,9 miljoner kronor. Inom nämnden återfinns verksamheter med både positiva och negativa avvikelser. Avvikelsen beror främst på de intäkter nämnden erhållit i samband med en överklagad dom avseende återsökning av kostnader för placerade barn- och ungdomar. Domstolen biföll kommunens överklagan och Migrationsverket fick betala ut totalt 1,3 miljoner kronor.

Största positiva avvikelserna finns inom myndighetsenheten avseende funktionsnedsättning och individ- och familjeomsorgen. Positiv avvikelse finns även inom individ- och familjeomsorgens utförarverksamheter. De största negativa avvikelserna återfinns inom äldreomsorgen och då både avseende myndighetsenheten och utförarverksamheten samt inom funktionsnedsättning utförare. De mest väsentliga avvikelserna beskrivs nedan:

Central administration (+1,2 miljoner kronor)

Inom administrationen har funnits medel avsatta för att göra en upphandling av nämndens verksamhetssystem. Upphandling har genomförts via förhandsinsyn, vilket inte tog alla medel i anspråk, varför en positiv avvikelse återfinns.

Myndighetsenheten (+3,7 miljoner kronor)

Myndighetsenhetens positiva avvikelse återfinns främst inom familjeenheten och beror på att kommunen fortsätter att arbeta med hemmaplanslösningar, vilket ger lägre kostnader för placeringar inom individ- och familjeomsorgens verksamheter. Det har under 2021 inte funnits några långa institutionsplaceringar. Kommunen har lämnat tillbaka lägenheter till fastighetsägare avseende flyktningmottagandet och detta har inneburit att kostnaderna för tomhyror har minskat. De lägenheter som är kvar har samtliga anmälts till Migrationsverket och kan därmed återsökas.

Kostnaderna för ekonomiskt bistånd har på helårsbasis kunnat hållas i balans. Under årets första månader sågs en ökning av kostnaderna, detta har genom täta uppföljningar gjort att ärenden har avslutats och underskottet har vänts till en ekonomi i balans. Inom myndighetssidan återfinns en negativ avvikelse inom äldreomsorgen som beror på att timersättningen ökade mellan år 2020 och 2021 samtidigt som behovet av timmar ökade på grund av att dagverksamheten varit stängd delar av året och brukarna då erbjöds promenader som stödinsats i stället.

Utförare (-4,0 miljoner kronor)

Kommunens utförareheter redovisar en negativ avvikelse mot budget med 4,0 miljoner kronor. De negativa resultaten återfinns främst inom äldreomsorgen och personlig assistans. Äldreomsorgens negativa avvikelser beror på pandemin och det är framför allt kostnader för övertid och timvikarier vid sjukdom samt inhyrande av personal till Hälso- och sjukvårdsenheten. Inom personlig assistans beror avvikelsen på att verksamheten har haft några kostnadsdrivande ärenden där det antingen behövs vaken natt på grund av arbetsmiljölagen eller dubbelbemanning dygnet runt.

Socialnämnden har minskat sina nettokostnader jämfört med föregående år med 1,5 miljoner kronor, vilket är en minskning med 0,5%.

Överförmyndarnämnden har en positiv avvikelse mot årets budget med 0,2 miljoner kronor. Verksamheten har haft lägre kostnader som beror på att antalet ärenden hos Södertörns överförmyndarnämnd har varit lägre än vad Salems kommun antagit.

Investeringsredovisning

Belopp i mnkr	Bokslut 2021	*Budget 2021	Avvikelse mot budget	Bokslut 2020	Avvikelse mot fg år
KOMMUNSTYRELSEN					
Utgifter/Nettoutgifter	-11,1	-13,5	2,5	-5,4	-5,7
Varav: Finansiell leasing, bärbara datorer leasas av IT-enheten åt grundskola och gymnasium	-6,9	0,0	-6,9	0,0	-6,9
Finansiell leasing, kaffemaskiner	-0,1	0,0	-0,1	0,0	-0,1
MILJÖ- OCH SAMHÄLLSBYGGNAD (inklusive gatuinvesteringar inom exploateringsområden)					
Inkomster	0,6	4,5	-3,9	1,3	-0,7
Utgifter	-172,7	-393,5	220,8	-85,4	-87,3
Nettoutgifter	-172,1	-389,0	216,9	-84,1	-88,0
VA-VERKSAMHET (inklusive investeringar inom exploateringsområden)					
Inkomster	1,4	3,8	-2,5	16,1	-14,7
Utgifter	-5,0	-5,9	1,0	-13,1	8,1
Nettoutgifter	-3,6	-2,1	-1,5	3,0	-6,6
KULTUR- OCH FRITIDSNÄMND					
Utgifter/Nettoutgifter	-0,8	-0,8	0,0	-0,1	-0,6
BARN- OCH UTBILDNINGSNÄMND					
Utgifter/Nettoutgifter	-2,9	-4,9	2,0	-4,5	1,7
SOCIALNÄMND					
Utgifter/Nettoutgifter	-2,5	-5,3	2,9	-2,3	-0,2
FINANS					
Utgifter/Nettoutgifter	-0,1	0,0	-0,1	0,0	-0,1
Investeringsinkomster	2,0	8,3	-6,4	17,4	-15,4
Investeringsutgifter	-194,9	-423,9	229,1	-110,8	-84,1
Varav: Finansiell leasing	-7,0	0,0	-7,0	0,0	-7,0
Investeringsutgifter exkl finansiell leasing	-187,9	-423,9	236,1	-110,8	-77,1
Nettoutgifter	-192,9	-415,6	222,7	-93,4	-99,5

*Investeringsbudget 2021 inkluderar KF-beslutade (KF §18 april 2021) överföringar från år 2020:

Belopp i mnkr	Budget 2021
KF-beslutade överföringar från år 2020	-214,3
varav: KOMMUNSTYRELSEFÖRVALTNING	-4,5
MILJÖ- OCH SAMHÄLLSBYGGNADSFÖRVALTNING	-207,6
SOCIALNÄMND	-2,1
KF-beslutad invest.budget 2021 (KF §49 nov. 2020)	-201,3
Summa Investeringsbudget för år 2021	-415,6

Investeringsredovisning med större* projekt särredovisade:

Belopp i mnkr	Totalutgift			Varav: årets investeringar			Start ÅÅÅÅMM
	Ack utfall	Total budget	Avvikelse	Bokslut 2021	Budget 2021	Avvikelse	
MILJÖ- OCH SAMHÄLLSBYGGNADSFÖRVALTNING (exklusive VA, inklusive gatuinvesteringar)							
Myndighetskrav OVK	-5,8	-8,2	2,4	-5,8	-8,2	2,4	202101
Fågelsången: skola, idrottshall och väg	-209,2	-393,7	184,5	-119,7	-304,2	184,5	201706
Säby sim- o sporthall. Grundrenovering	-1,7	-5,3	3,6	-1,7	-5,3	3,6	202101
Fastighetsstrategi - Energisparåtgärder	-0,4	-4,0	3,6	-0,4	-4,0	3,6	202104
Fastighetsstrategi - OVK-åtgärder	0,0	-9,0	9,0	0,0	-9,0	9,0	ej startat
Fastighetsstrategi - Skönviksgården	-1,1	-14,0	12,9	-1,1	-14,0	12,9	202107
Fastighetsstrategi - Timmermansgården	-0,1	-3,0	2,9	-0,1	-3,0	2,9	202110
Gatubeläggning	-3,1	-3,0	-0,1	-3,1	-3,0	-0,1	202103
Reinvestering Plaskdammen	-0,4	-3,1	2,7	-0,4	-3,1	2,7	202101
Nettoutgifter, större investeringsprojekt	-221,8	-443,3	221,5	-132,2	-353,7	221,5	

* Som större investeringsprojekt har de investeringsprojekt definierats, som har 3 miljoner kronor eller mer i budget för år 2021.

Investeringarna på samtliga nämnder/förvaltningar förutom hos miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen är främst inventarier.

Största avvikelsen avser den nya skolan Fågelsången (+184,5 miljoner kronor) som beror på försenad byggstart till följd av att upphandlingen överklagats. Överklagan innebär en förskjutning i tid av när de budgeterade medlen används. Under året har grundläggningsarbeten och gjutningsarbeten i stor utsträckning färdigställt.

Projektet Säby sim och sporthall är försenat. Projektet har under året påbörjat en projektering och under år 2022 planeras fördjupade analyser och projekteringsarbeten.

Budgetavvikelsen avseende myndighetskrav OVK beror på att det skett personalförändringar och därför har det inte funnits möjligheter att kunna utföra det arbete som var tänkt för året.

Reinvesteringen av Plaskdammen är framflyttad på grund av byte av projektrör och upphandling kommer att ske under år 2022.

Fastighetsstrategin hade under året fyra projekt och totalt hade de budgeterade 30 miljonerna ett utfall på 1,6 miljoner kronor. En avvikelse på 28,4 miljoner kronor. Budgetavvikelserna beror på att det inte har varit klart vilka verksamheter som ska flytta in i de lokaler som skulle renoveras samt att det varit resursbrist i verksamheten som skulle genomföra projekten.

Ny gatubeläggning har gjorts på Karlskronaviksvägen, Solbovägen, Fredriksbergsvägen och del av Sandbäcksvägen. Budgeten för gatubeläggning har använt 0,1 mnkr mer än planerat.

Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen har haft 68 investeringsprojekt (exklusive exploateringar) som löpt under året. Av dessa blev 51 projekt klara, varav 29 är löpande projekt som återfinns varje år. 17 projekt är pågående, det vill säga att de kommer att pågå under ett eller flera år framöver.

Upplysningar om drift- och investeringsredovisningens uppbyggnad

Allmänt

Den ekonomiska styrningen sker bl.a. genom att fullmäktige i budget anvisar resurser till kommunstyrelsen och nämnderna för verksamhet och investeringar. Fullmäktiges budget utgör därmed en gräns för omfattningen av verksamheten och investeringarna.

Ekonomisk plan och budget beslutas av fullmäktige inför varje verksamhetsår. Nämnderna och kommunstyrelsen upprättar därefter specificerade detaljbudgetar för sina ansvarsområden för beslut i nämnderna.

Driftbudget

Fullmäktige tilldelar nämnderna nettoanslag för att bedriva de verksamheter som nämnderna ansvarar för. Det innebär att anslagen ska täcka de kostnader som återstår när intäkter i form av taxor, avgifter och bidrag inte täcker verksamhetens kostnader fullt ut. Nettoanslagen binds av fullmäktige på nämnder och verksamhetsområden. Omdisponering av anslag mellan verksamhetsområden och nämnder samt tilläggsanslag kan beslutas av fullmäktige under året.

Nämnderna fördelar fullmäktiges nettoanslag i sin internbudget. Det sker brutto uppdelat på intäkter och kostnader samt på de delverksamheter och organisatoriska enheter som respektive nämnd bestämmer. Omdisponering av dessa anslag under året får ske genom nämndbeslut, så länge de ej påverkar fullmäktiges nettoanslag.

Ekonomi för den löpande verksamheten har en treårig planeringshorisont, där det första året utgör budgetåret och de därefter följande två åren utgör planeringsår.

Investeringsbudget

Fullmäktige tilldelar nämnderna anslag som binds på varje enskilt investeringsprojekt. Fullmäktige tilldelar också nämnderna ramanslag för vissa investeringstyper, t.ex. inventarier samt för komponentbyten. Dessa ramar fördelar respektive nämnd i sin internbudget efter behov.

Investeringarna har en treårig planeringshorisont, där det första året utgör budgetåret och de två därefter följande åren utgör planeringsår. Den beslutade totalutgiften för investeringsprojekt, vars planerade genomförandetid omfattar flera år, fördelas på anslag för budgetåret och respektive planeringsår.

Positiva och negativa budgetavvikelser i investeringsprojekt beslutas av fullmäktige att överföras till kommande års investeringsbudget, så länge projektet pågår. Ej förbrukade investeringsmedel som ingår i ramanslag överförs normalt inte som tilläggsanslag i nästa års budget.

VA-verksamhet

Den löpande VA-verksamheten finansieras med egna brukningsavgifter. VA-verksamhetens investeringar finansieras med VA-anslutningsavgifter. VA:s drift- och investeringsbudget regleras och beslutas av fullmäktige.

Redovisningsprinciper i driftredovisningen

Driftredovisningens intäkter och kostnader ska spegla respektive nämnds/förvaltnings/verksamhets (vidare kallad för nämnd) ekonomiska relationer till sin omvärld, där de andra nämnderna utgör en del av omvärlden. Det innebär att jämfört med resultaträkningens intäkter och kostnader, som endast innehåller kommunexterna poster, har driftredovisningen påförts även kommuninterna poster, såsom interna köp och intern försäljning mellan nämnder. Omvänt finns det poster i resultaträkningen som inte ingår i driftredovisningen eller som simuleras kalkylmässigt.

De väsentliga poster som finns i resultaträkningen, men inte i driftredovisningen, är:

- avskrivningar, periodiserade investeringsinkomster, nedskrivningar och utrangeringar (med undantag för VA-verksamheten: VA-verksamhetens avskrivningar och periodiserade anslutningsavgifter finns i driftredovisningen)
- skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning
- finansiella intäkter och kostnader, extraordinära poster
- några av offentliga kostnadsersättningar och riktade statsbidrag
- gatu- och exploateringsersättningar från privata aktörer
- VA-verksamhetens överskott skuldfört till VA-kollektivet
- pensionsutbetalningar, förändring i pensionsavsättningar mm
- upplupna löner och semesterlöner.

Poster som kalkylmässigt simuleras i driftredovisningen är:

- VA-verksamhetens kapitalkostnader, i form av avskrivningar och ränta på bundet kapital. Kapitalkostnaderna beräknas enligt rak nominell metod, vilket innebär att kostnaden består av linjär avskrivning på anläggningstillgångarnas avskrivningsbara värde och ränta på tillgångarnas bokförda restvärde. Internräntan 2021 för VA-verksamheten har satts 0,17% (0,38% i år 2020) och motsvarar den genomsnittliga räntan för kommunens lån i banker och kreditinstitut.

De väsentliga kostnader som interndeberas till kommunens olika verksamheter är:

- Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen debiterar VA-verksamhet internhyror för lokaler.
- VA-verksamhet debiterar övriga förvaltningar brukaravgifter.
- Kommunstyrelsens förvaltning debiterar VA-verksamheten för gemensam central administration som ekonomi, IT, personal och upphandling.

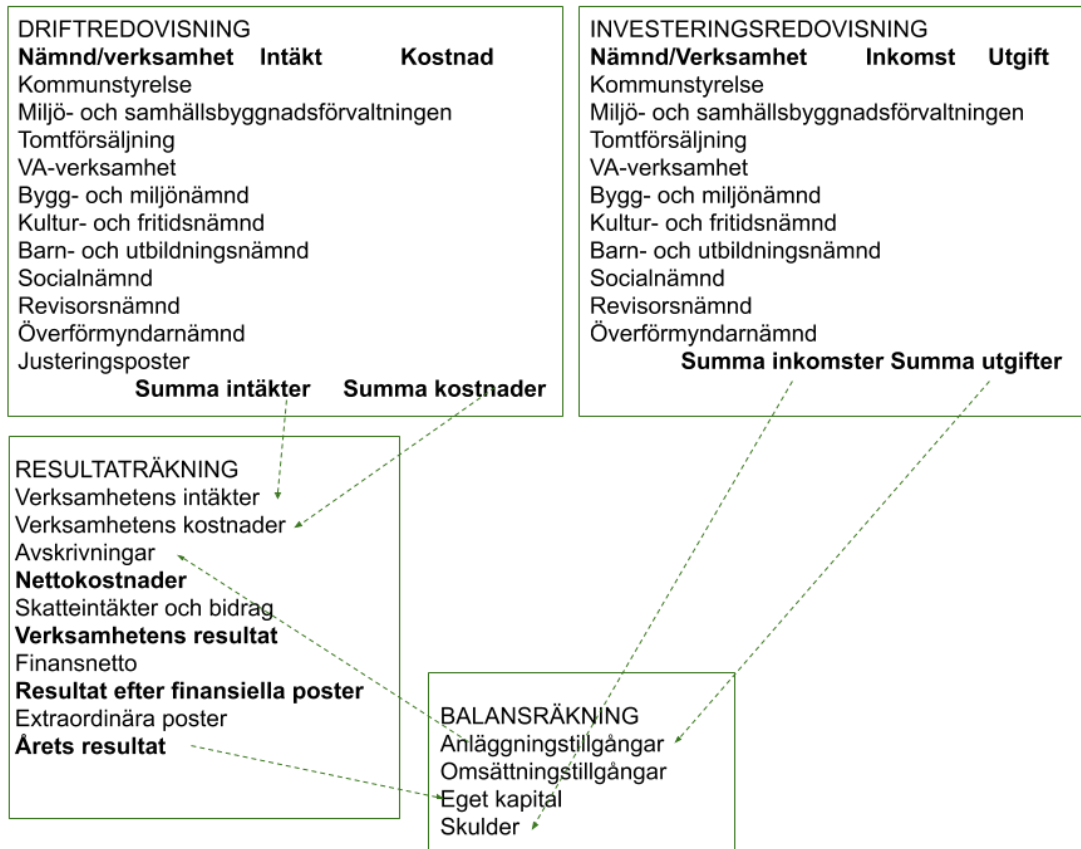
Redovisningsprinciper i investeringsredovisningen

Investeringsredovisningens utgifter består av kommunexterna utgifter och löner för egen anläggningspersonal.

VA-verksamhetens extern och intern fakturering av anläggningsavgifter sker till en och samma taxa.

Drift- och investeringsredovisningens samband med årsredovisningens övriga delar

Bilagor

Ekonomiska sammanställningar för VA-verksamhet

Resultaträkning, VA-verksamhet

Belopp i mkr	Not	Bokslut 2021	Budget 2021	Avvikelse mot budget	Bokslut 2020	Avvikelse mot fg år
Verksamhetens intäkter	1	28,1	26,7	1,4	26,2	1,9
Verksamhetens kostnader	2	-22,0	-21,4	-0,6	-20,2	-1,8
Avskrivningar	3	-6,5	-6,2	-0,3	-6,0	-0,5
Verksamhetens nettokostnader		-0,4	-0,9	0,5	0,0	-0,4
Finansiella intäkter		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Finansiella kostnader		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Resultat efter finansiella poster		-0,4	-0,9	0,5	0,0	-0,4
Årets resultat		-0,4	-0,9	0,5	0,0	-0,4

Balansräkning, VA-verksamhet

Belopp i mnkr	Not	Bokslut 2021	Bokslut 2020	Förändring
TILLGÅNGAR				
Anläggningstillgångar				
Immateriella anläggningstillgångar	4	0,9	0,3	0,6
Materiella anläggningstillgångar				
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	5	219,0	218,1	0,8
Pågående byggnadsarbeten	6	0,5	4,5	-4,1
Maskiner och inventarier	7	2,2	1,0	1,2
Summa materiella anläggningstillgångar		221,6	223,7	-2,1
Finansiella anläggningstillgångar		0,0	0,0	0,0
Summa anläggningstillgångar		222,5	224,0	-1,5
Omsättningstillgångar				
Kundfordringar		3,5	8,3	-4,8
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	8	1,5	1,4	0,1
Summa omsättningstillgångar		4,9	9,7	-4,8
SUMMA TILLGÅNGAR		227,4	233,7	-6,3
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER				
Eget kapital (kommunens skuld till VA-kollektivet)	9	-2,3	-2,7	0,4
-Därav periodens/årets resultat		0,4	0,0	0,4
Skulder				
Långfristiga skulder				
Övriga långfristiga skulder		-142,2	-147,9	5,6
Pågående investeringsinkomster		0,0	-0,5	0,5
Förutbetalda intäkter anslutningsavgifter	10	-82,5	-82,3	-0,2
Summa Långfristiga skulder		-224,7	-230,6	5,9
Kortfristiga skulder				
Upplupna kostnader		-0,4	-0,4	0,0
Summa skulder		-225,1	-231,0	5,9
SUMMA SKULDER, AVSÄTTNINGAR OCH EGET KAPITAL		-227,4	-233,7	6,3

Noter till resultaträkning, VA-verksamhet

Belopp i mnkr	Bokslut 2021	Budget 2021	Avvikelse mot budget	Bokslut 2020	Avvikelse mot fg år
Not 1 Verksamhetens intäkter					
Anslutningsavgifter	1,7	1,5	0,2	1,4	0,2
Brukningavgifter	24,5	23,1	1,4	22,7	1,8
Övriga intäkter	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Interna brukningavgifter mm (kommunens fastigheter)	1,9	2,0	-0,1	2,1	-0,2
Summa intäkter	28,1	26,7	1,4	26,2	1,9
Not 2 Verksamhetens kostnader					
Anläggnings- och underhållsmaterial	-0,9	-0,6	-0,3	-0,7	-0,1
Inköp av vatten från Stockholm Vatten AB	-3,3	-3,2	-0,1	-3,1	-0,3
Köp av huvudverksamhet (vattenrening mm)	-7,1	-6,4	-0,7	-5,5	-1,6
Kostnader för arbetskraft (1)	-5,6	-5,3	-0,2	-5,5	-0,1
Internränta (2)	-0,2	-1,0	0,8	-0,6	0,3
Från kommunen fördelade övriga kostnader (3)	-4,9	-4,9	0,0	-4,8	-0,1
Summa kostnader	-22,0	-21,4	-0,6	-20,2	-1,8
(1) Personalkostnaderna har fördelats till VA-verksamheten efter uppskattad/beräknad tid.					
(2) Internräntan 2021 är 0,17% (0,38 % år 2020) och motsvarar den genomsnittliga räntan på kommunens lån.					
(3) Hyror och övriga lokalkostnader är fördelade efter utnyttjade utrymmen. Övriga kostnader som kostnad för fordon, mät/beräkning mm är fördelade efter utnyttjad tid; medan för fakturering har antalet fakturor utnyttjats som fördelningsnyckel.					
Not 3 Avskrivningar					
Avskrivningar immateriella anläggningstillgångar	-0,1	0,0	-0,1	-0,2	0,1
Avskrivningar fastigheter	-6,2	-6,2	0,0	-5,6	-0,6
Avskrivningar inventarier	-0,2	0,0	-0,2	-0,2	0,0
Summa avskrivningar	-6,5	-6,2	-0,3	-6,0	-0,5

Anläggningstillgångar skrivs av linjärt över den förväntade nyttjandeperioden.

Följande nyttjandetider tillämpas	År
Immateriella anläggningstillgångar	3-70
Vatten och avloppsledningar	50-70
Avloppspumpstationer, tryckstegring	10-25
Fordon, maskiner	3-15

Noter till balansräkning, VA-verksamhet

Belopp i mnkr	Bokslut 2021	Bokslut 2020	Förändring
Not 4 Immateriella anläggningstillgångar			
Ingående anskaffningsvärde	0,7	0,7	0,0
Årets investeringar och överföringar	0,7	0,0	0,7
Utgående anskaffningsvärde	1,4	0,7	0,7
Ingående ackumulerade avskrivningar	-0,4	-0,2	-0,2
Årets avskrivningar	-0,1	-0,2	0,1
Utgående ackumulerade avskrivningar	-0,5	-0,4	-0,1
Redovisat värde vid årets slut	0,9	0,3	0,6
Not 5 Mark, byggnader och tekniska anläggningar			
Ingående anskaffningsvärde	293,7	259,0	34,7
Årets investeringar och överföringar	7,0	34,7	-27,7
Utgående anskaffningsvärde	300,7	293,7	7,0
Ingående ackumulerade avskrivningar	-75,6	-70,0	-5,6
Årets avskrivningar	-6,2	-5,6	-0,6
Utgående ackumulerade avskrivningar	-81,8	-75,6	-6,2
Redovisat värde vid årets slut	219,0	218,1	0,8
Not 6 Pågående byggnadsarbeten			
Ingående anskaffningsvärde	4,5	25,0	-20,4
Årets investeringar och överföringar	-4,1	-20,4	16,4
Summa	0,5	4,5	-4,1
Not 7 Maskiner och inventarier			
Ingående anskaffningsvärde	2,6	2,6	0,0
Årets investeringar och överföringar	1,4	0,0	1,4
Utgående anskaffningsvärde	4,0	2,6	1,4
Ingående ackumulerade avskrivningar	-1,6	-1,4	-0,2
Årets avskrivningar	-0,2	-0,2	0,0
Utgående ackumulerade avskrivningar	-1,8	-1,6	-0,2
Redovisat värde vid årets slut	2,2	1,0	1,2
Not 8 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter			
Förutbetald kostnad SYVAB	1,5	1,4	0,1
Övriga förutbetalda kostnader	0,0	0,1	-0,1
Summa	1,5	1,4	0,1

Tkr	Bokslut 2021	Bokslut 2020	Förändring
Not 9 Kommunens skuld till VA-kollektivet			
Ingående skuld	-2,7	-2,7	0,0
Årets resultat	0,4	0,0	0,4
Utgående kommunens skuld till VA-kollektivet	-2,3	-2,7	0,4
Not 10 Förutbetalda VA-anslutningsavgifter			
Aktiverade VA-anslutningsavgifter			
Ingående värde	-82,3	-45,5	-36,8
Årets periodiserade anslutningsavgifter	1,7	1,4	0,2
Överföring från pågående	-1,1	-0,8	-0,3
Överföring från VA-överlåtelse	0,0	-21,8	21,8
Årets investeringsinkomster	-0,8	-15,7	14,9
Utgående värde	-82,5	-82,3	-0,2

Exploateringsredovisning

Belopp i mnkr		Utfall	Utfall	Avvikelse	Prognos	Ram	Avvikelse
Exploateringsområde		2021	totalt	utfall mot	totalt	totalt	prognos
			t.o.m.	ram			totalt
			2021	totalt			
Exploateringar totalt	Summa	14,8	-187,8	-59,9	-137,1	-127,9	-9,1
Exploateringar totalt	Inkomster	14,9	71,2	-185,2	270,5	256,4	14,1
Exploateringar totalt	Utgifter	-0,2	-259,0	125,3	-407,5	-384,3	-23,2
Rönninge Centrum	Summa	-2,4	-25,7	0,6	-20,8	-26,3	5,5
Rönninge Centrum	Inkomster	0,0	33,0	8,4	37,0	24,6	12,4
Rönninge Centrum	Utgifter	-2,4	-58,7	-7,8	-57,8	-51,0	-6,9
Solliden	Summa	0,7	-36,0	-9,3	-34,2	-26,7	-7,5
Solliden	Inkomster	1,2	8,4	-8,5	11,2	16,9	-5,8
Solliden	Utgifter	-0,5	-44,4	-0,8	-45,3	-43,6	-1,7
Heliodal	Summa	0,0	-43,8	-15,9	-40,8	-27,9	-12,9
Heliodal	Inkomster	0,0	10,5	-11,7	13,5	22,2	-8,7
Heliodal	Utgifter	0,0	-54,3	-4,2	-54,3	-50,1	-4,2
Karlskronaviken	Summa	2,1	-57,4	-17,6	-51,6	-39,8	-11,8
Karlskronaviken	Inkomster	13,8	19,2	-14,8	33,1	34,0	-0,9
Karlskronaviken	Utgifter	-11,6	-76,6	-2,7	-84,7	-73,9	-10,9
Södra Ekdalen	Summa	0,2	0,0	12,9	-12,9	-12,9	0,0
Södra Ekdalen	Inkomster	0,0	0,0	-15,0	15,0	15,0	0,0
Södra Ekdalen	Utgifter	0,2	0,0	27,9	-27,9	-27,9	0,0
Rönninge Kungsgård	Summa	1,1	-0,1	41,1	-41,2	-41,2	0,0
Rönninge Kungsgård	Inkomster	0,0	0,0	-15,7	15,7	15,7	0,0
Rönninge Kungsgård	Utgifter	1,1	-0,1	56,8	-56,9	-56,9	0,0
Södra Hallsta	Summa	-0,1	-19,2	-66,2	64,5	46,9	17,6
Södra Hallsta	Inkomster	0,0	0,0	-127,9	145,0	127,9	17,1
Södra Hallsta	Utgifter	-0,1	-19,2	61,7	-80,5	-81,0	0,5
Salems stadskärna	Summa	13,2	-5,6	-5,6	0,0	0,0	0,0
Salems stadskärna	Inkomster	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Salems stadskärna	Utgifter	13,2	-5,6	-5,6	0,0	0,0	0,0

Exploateringsredovisningen har avgränsats till investeringsinkomster och -utgifter från VA-verksamhet och kommunala gator samt utgifter och inkomster från tomtförsäljning. Kostnader och intäkter avseende förstudier och planering ingår inte i tabellen.

De tre största exploateringsprojekt som pågick under 2021 var Rönninge centrum (-2,4 miljoner kronor), Karlskronaviken (+2,1 miljoner kronor) och Salems stadskärna (13,2 miljoner kronor).

Det positiva utfallet för Salems stadskärna berodde mest på kostnadsföring av tidigare års utgifter för förstudier/planering på 3,9 kronor (kostnader för förstudier/planering syns inte i tabellen) samt berodde på återföring till anläggningstillgångar på 9,1 miljoner kronor.

Utgifter för Rönninge Centrum på -2,4 miljoner kronor avsåg anläggning av gator.

I Karlskronaviken kom den större delen av inkomsterna från tomtförsäljning, och utgifterna - från gatuanläggning.